

Wateruitvoeringsprogramma 2018

Bekkenspecifiek deel Demerbekken

Brug over de Demer in Betekom by night: symbool voor het hermeanderingsparcours in het Demerbekken

WOORD VOORAF

Beste lezer,

De zomer van 2018 toonde dat de droogte van het jaar voordien geen toevalstreffer was. De wetenschap voorspelt ons dat we in de toekomst nog meer te maken krijgen met extreme fenomenen als kurkdroge zomers, extreme zomeronweders en kletsnatte winters.

Het integraal waterbeleid zet al enkele jaren in op de verbetering van de waterkwaliteit van onze waterlopen en op de bestrijding van wateroverlast en erosie. De aanpak werkt. We merken een verbetering van de waterkwaliteit, maar die is nog niet voldoende. Bij periodes van hoge neerslag zien we dat de investeringen gedaan om erosie en wateroverlast tegen te gaan, effect ressorteren. Het blijft onmogelijk om elke situatie van wateroverlast te vermijden. We zijn op de goede weg. Maar we moeten nog meer doen.

In het investeringsadvies van dit wateruitvoeringsprogramma vraagt het Bekkenbestuur aan iedereen, zowel de waterbeheerders als alle betrokken administraties, besturen en organisaties, om in het toekomstig beleid meer rekening te houden met de droogteproblematiek. Het bekkenbestuur vraagt de waterbeheerders om te onderzoeken hoe bufferbekkens en wachtbekkens om op een ecologisch aanvaardbare manier kunnen worden ingezet om water te stockeren voor drogere tijden. Oplossingen, gecreëerd voor wateroverlast, kunnen multifunctioneel worden ingezet om ook de droogte te verzachten.

Aan de andere kant kan een aan de droogte aangepast, extensiever waterlopenbeheer het water langer ter plaatse houden en laten infiltreren. Een verscherpt toezicht op ongecontroleerde waterwinning kan de droogteproblematiek verzachten. De sponswerking van natuurlijke beekvalleien, natter in lente en zomer, werkt in het voordeel van natuur, landbouw en burger.

Voor wat die natuurlijke valleien betreft werd er op de jaarwisseling van 2018 naar 2019 een heel belangrijke stap gezet. De eerste historische Demermeander, locatie 'Vinkenbergh', werd terug aan de Demer aangesloten. In het kader van dit groot rivierherstelproject op de Demer worden de komende jaren nog vele andere meanders opnieuw aangesloten en worden er bressen aangebracht in de Demer, waardoor de Demervallei zijn natuurlijke sponswerking terug kan inzetten. In tijden van wateroverlast en in tijden van droogte.

Ook in de andere deelgebieden van het Demerbekken wordt het integraal waterbeleid op die manier verder uitgebouwd. U leest er meer over in dit wateruitvoeringsprogramma. Ik wens U veel leesplezier.

Lodewijk De Witte

Voorzitter van het Bekkenbestuur van het Demerbekken

Gouverneur van de Provincie Vlaams Brabant

INHOUD

1 Toestand waterlopen	5
1.1 Kwalitatieve toestand	5
1.1.1 Fysisch-chemische toestand	5
1.1.2 Toestand in de speerpuntgebieden en aandachtsgebieden	6
1.2 Kwantitatieve toestand.....	8
1.2.1 Wateroverlast	8
1.2.2 Watertekort	8
1.2.3 Signaalgebieden en watergevoelige open ruimtegebieden	10
2 Voortgangsverslag en uitvoeringsplan	12
2.1 Gebiedsspecifieke acties in speerpunt- en aandachtsgebieden.....	12
2.1.1 Demer Limburg (speerpuntgebied Munsterbeek, speerpuntgebied Demer I, aandachtsgebied Demer II).....	12
2.1.2 Herk en Mombeek (speerpuntgebied Mombeek, aandachtsgebied Herk).....	17
2.1.3 Zwarte Beek (speerpuntgebied Zwarte Beek)	23
2.1.4 Noord-Hagelandse Beken (aandachtsgebied Winge, aandachtsgebied Begijnenbeek, aandachtsgebied Motte).....	26
2.1.5 Velpe (aandachtsgebied Velpe).....	32
2.1.6 Schulensbroek en Webbekomsbroek (aandachtsgebied Mangelbeek, aandachtsgebied Herk) 35	
2.1.7 De Wijers (aandachtsgebied Mangelbeek).....	39
2.1.8 De Drie Beken (aandachtsgebied De Hulpe-Zwart Water).....	42
2.1.9 Demervallei (aandachtsgebied Demer VI, aandachtsgebied Demer VII)	45
2.2 Gebiedsspecifieke acties in andere gebieden.....	50
2.2.1 Getes-Melsterbeek	50
2.3 Thematische acties.....	55
2.3.1 Demerdag december 2018: Waterplatform voor de Wijers	55
3 Afbakeningen overstromingsgebieden en oeverzones.....	56

bijlage 1 Advies Investeringsprogramma's van de waterbeheerders57

bijlage 2 Advies Optimalisatieprogramma 2021 - 202564

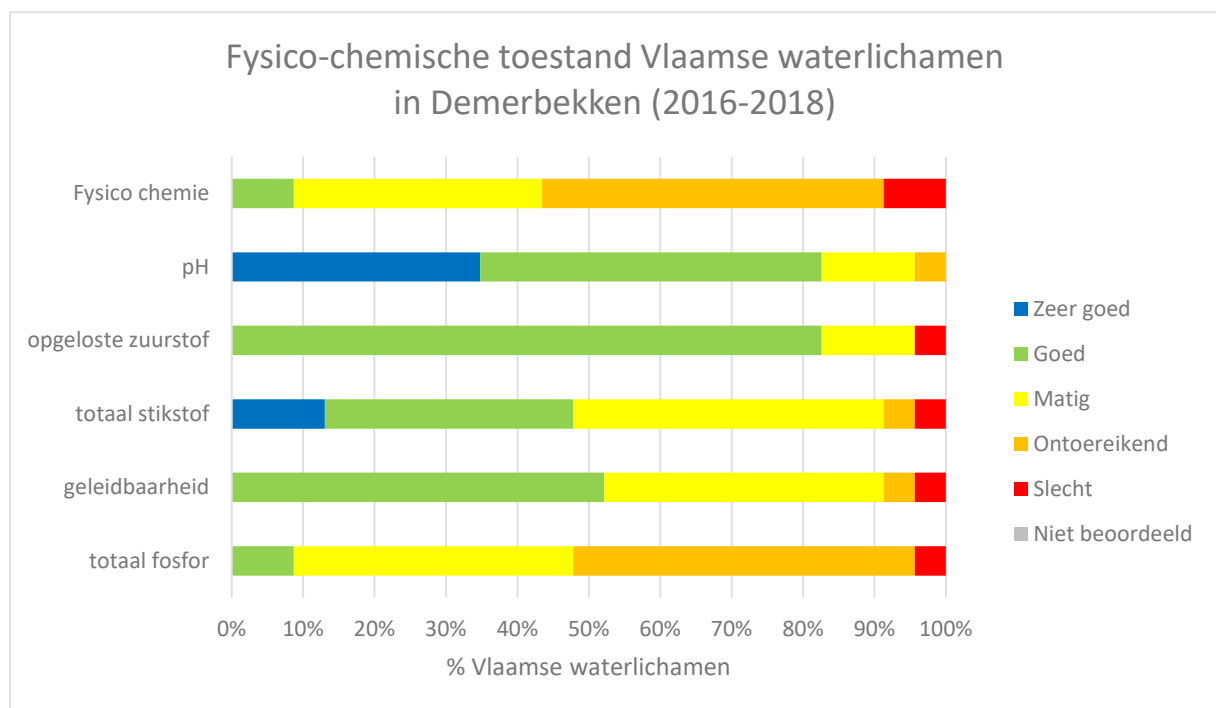
bijlage 3 Advisering TP AQF.....73

1 TOESTAND WATERLOPEN

1.1 Kwalitatieve toestand

1.1.1 Fysisch-chemische toestand

Onderstaande figuur geeft een overzicht van de scores voor de fysicochemische parameters voor de Vlaamse Waterlichamen in het Demerbekken.

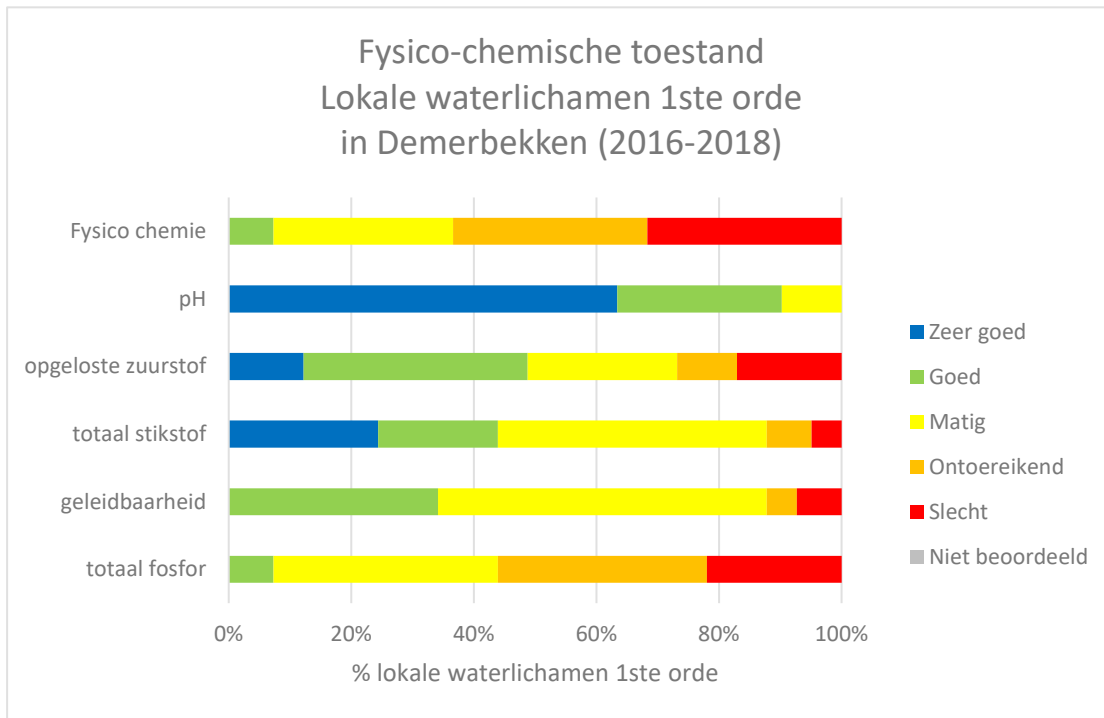

Figuur 1: Fysicochemische toestand/potentieel voor de Vlaamse waterlichamen in het Demerbekken (2014-2016)

Onderstaande figuur geeft een overzicht van de scores voor de fysicochemische parameters voor de

Lokale Waterlichamen eerste orde in het Demerbekken.

Figuur 2: Fysicochemische toestand/potentieel voor de lokale waterlichamen van 1ste orde in het Demerbekken (2014-2016)

1.1.2 Toestand in de speerpuntgebieden en aandachtsgebieden

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de driejaarlijkse gemiddelden van de fysicochemische toestand van de speerpunt- en aandachtsgebieden in het Demerbekken. In de tabel zijn niet enkel de Vlaamse Waterlichamen opgenomen, maar eveneens de bemeten lokale waterlichamen, die tot hetzelfde speerpunt/ aandachtsgebied behoren.

Rijlabels	Som van Globale beoordeling FC klasse	Som van Pt (mgP/L)	Som van EC 20 (µS/cm)	Som van Nt (mgN/L)	Som van O2 (mg/L)	Som van pH
BEGIJNEBEEK L1	4	4	2	4	3	1
BEGIJNENBEEK	4	4	2	4	2	2
DE HULPE - ZWART WATER	5	4	5	2	3	2
DEMER I	3	3	3	2	2	2
DEMER II	3	3	3	2	2	2
DEMER L1	3	3	3	2	2	2
DEMER VI	3	3	2	3	2	2
DEMER VII	3	3	2	3	2	2
GROTE LAAK - GROTE LOOP - MESTENLOOP	5	4	2	3	5	1
GROTE MOTTE	3	3	2	2	3	1
GROTEBEEK - WINTERBEEK	5	4	5	1	3	1
HELDERBEEK	3	3	2	1	2	1
HERK + KLEINE HERK	4	4	3	3	2	1
HERK L1	3	3	3	3	2	2
HERKEBEEK	4	4	3	3	2	2
KAATSBEEK	2	2	2	2	2	2
KLEINE HERK L1	4	4	3	3	3	1
KLEINEBEEK - RIJSELSESTRAATVLIET	5	5	4	3	5	1
LAAMBEEK	4	3	2	1	4	1
LAARBEEK	4	4	3	3	3	1
MANGELBEEK	2	2	2	1	2	1
MANGELBEEK L1	3	3	2	1	2	1
MISERIKBEEK	4	3	2	2	4	2
MOMBEEK	4	4	3	2	2	1
MOMBEEK L1	4	4	3	2	2	1
MUNSTERBEEK	2	2	2	2	2	2
MUNSTERBEEK L1	2	2	2	1	1	1
STIEMER	3	3	3	3	2	2
VELPE	4	4	3	3	3	1
VELPE L1	4	4	3	3	1	1
VIJVERSLOOP	5	5	3	5	5	1
WILDERBEEK	3	3	3	3	2	1
WINGE	3	3	2	3	2	1
WINGE L1	5	5	3	4	3	1
WINTERBEEK (BILZEN)	4	4	3	3	3	2
WINTERBEEK (KORTESSEM)	5	4	3	2	5	1
ZUTENDAALBEEK	2	2	2	1	1	1
ZWARTEBEEK	3	3	2	1	2	1
ZWARTEBEEK (SCHERPENHEUVEL-ZICHEM)	4	4	2	1	3	1
ZWARTEBEEK L1	3	3	2	1	1	1

Figuur 3: Fysicochemische toestand/potentieel voor de speerpuntgebieden en aandachtsgebieden in het Demerbekken

Advisering IP

Het bekkenbestuur van het Demerbekken vraagt aan de waterbeheerder en alle betrokken administraties, besturen en organisaties om in het toekomstig beleid meer rekening te houden met de droogteproblematiek.

Meer bepaald kunnen een aan de droogteproblematiek aangepast waterlopenbeheer (minder intensief ruimen en maaien waar dat niet nodig is, zodat het water ter plaatse opgehouden wordt, kan infiltreren en kan zorgen voor een minder droge beekvallei ook in lente en zomer), maatregelen/acties inzake infiltratie en grondwatervoeding, verscherpt toezicht op waterwinning (ook waar die niet zijn aangegeven) de droogteproblematiek verzachten.

Het bekkenbestuur vraagt aan de waterbeheerders om te onderzoeken hoe bufferbekkens en wachtbekkens om op een ecologisch aanvaardbare manier kunnen worden ingezet om water te

stockeren voor drogere periodes.

Het bekkenbestuur vraagt om, zeker voor die gebieden waar reeds een integraal project werd opgestart en waar de partners in het integraal waterbeleid als extra inspanningen doen, het traject verder te zetten en bijv. niet louter op basis van louter fysicochemische metingen te besluiten dat een gebied niet de goede toestand kan behalen. Op te merken valt dat er voor de biologische gegevens veel minder data aanwezig zijn dan voor de fysicochemie. Het Bekkenbestuur vraagt derhalve om naar de toekomst toe meer te investeren in het meten en monitoren van de biologische parameters van de waterlopen.

Het Bekkenbestuur vraagt aan de waterbeheerders om voldoende in te zetten op het bestrijden van exoten in en aan de waterlopen en meer specifiek op het bestrijden van de Japanse duizendknoop.

Het bekkenbestuur van het Demerbekken vraagt de waterbeheerders om bij de opmaak van hun toekomstige investeringsprogramma's rekening te houden met de in het stroomgebiedbeheerplan afgebakende speerpunt- en aandachtsgebieden en er voor te zorgen dat de nodige projecten voor het behalen van de goede toestand in deze gebieden op het programma worden geplaatst.

1.2 Kwantitatieve toestand

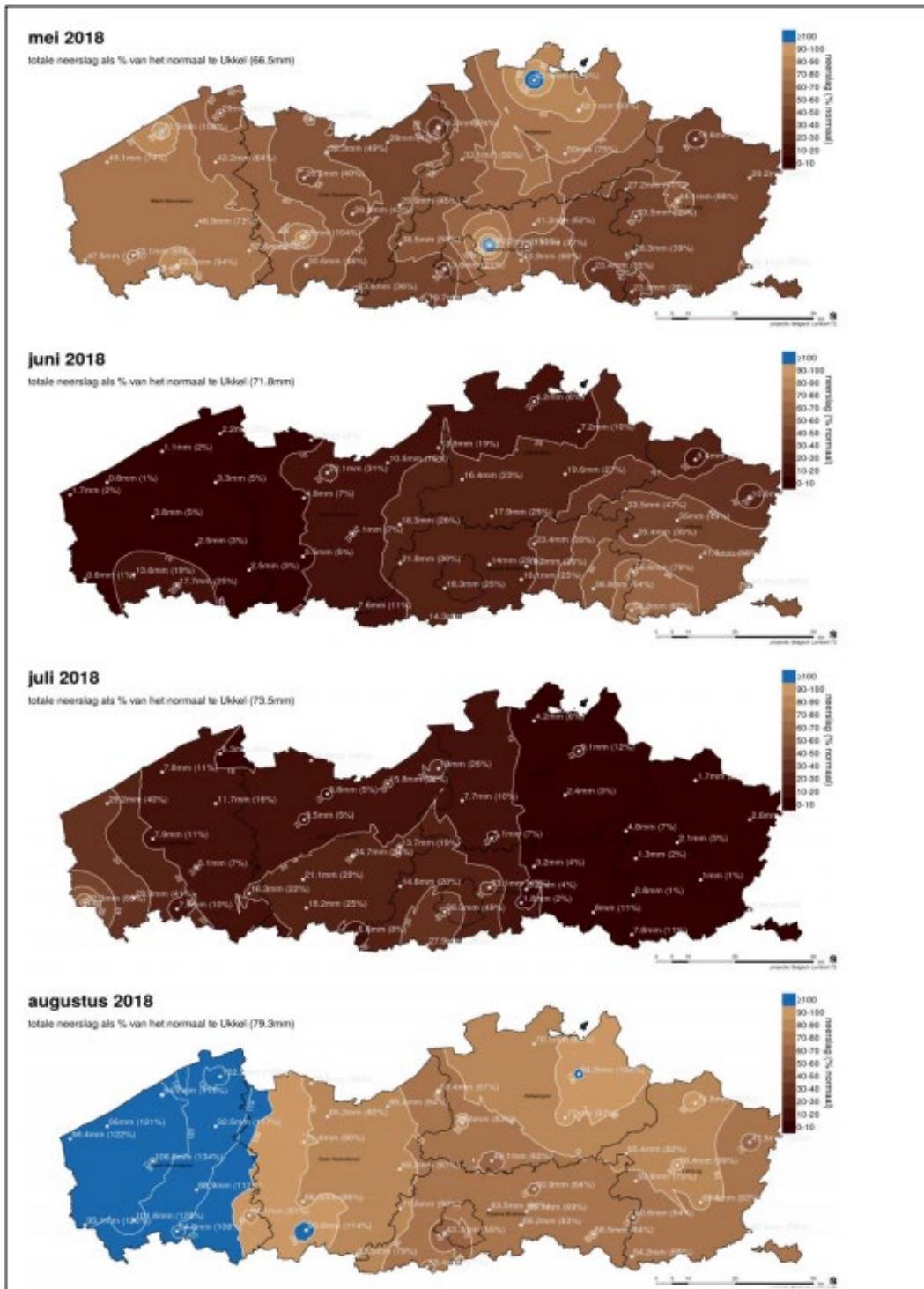
1.2.1 Wateroverlast

Al kende 2018 een uitzonderlijke droge zomer, toch kende het Demerbekken einde mei en begin juni wateroverlast door zomeronweders. Met name in Tongeren, Sint-Truiden (Velm), Aarschot, Rillaar, Bekkevoort, Tielt-Winge, Kortenaken, Zoutleeuw en Landen sloeg de watersnood toe.

1.2.2 Watertekort

Droogte 2018

Figuur 1: Neerslagtotalen tijdens de maand mei, juni, juli en augustus 2018 (bron: VMM)

Vlaanderen kreeg in 2018 opnieuw met een uitzonderlijk droogte te maken. In tegenstelling tot de droogte van 2017, die het sterkst toesloeg in het westen van het land, was het het Demerbekken dat in Vlaanderen het meest te lijden had onder de droogte.

Op 22 juni 2018 werd de Vlaamse Droogtecommissie geïnstalleerd en vanaf 26 juni kreeg heel

Vlaanderen droogtecode geel (waakniveau). Op 24 juli kondigde de Droogtecommissie voor heel Vlaanderen code oranje af (alarmtoestand). Ze adviseerde watergebruiksbeperkingen voor specifieke toepassingen (gazon besproeien, auto wassen, ...) en een captatieverbod voor de onbevaarbare waterlopen. Aan de gouverneurs werd gevraagd om op basis van dit advies bijkomende maatregelen uit te vaardigen.

Op 17 augustus adviseerde de Droogtecommissie om de gebruiksbeperkingen voor het wassen van wagens, besproeien van gazons, ... terug in te trekken. Op 13 september adviseerde de Droogtecommissie om het algemeen captatieverbod op de onbevaarbare waterlopen op te heffen.

Meer info kan u vinden op <http://www.integraalwaterbeleid.be/nl/overleg/droogtecommissie>.

In Vlaams-Brabant vaardigde de gouverneur op 20 juli een politiebepaling uit dat onnodig waterverbruik verbod in 15 gemeenten, voornamelijk in de regio van het Pajottenland. Op 25 juli werd dit politiebepaling uitgebreid naar de hele provincie, en werd ook een algemeen captatieverbod voor onbevaarbare waterlopen in Vlaams-Brabant uitgevaardigd. Ook de gouverneur van Limburg vaardigde een dergelijk politiebepaling uit.

Op 17 augustus adviseerde de Droogtecommissie om de gebruiksbeperkingen voor het wassen van wagens, besproeien van gazons, ... terug in te trekken. Op 13 september adviseerde de Droogtecommissie om het algemeen captatieverbod op de onbevaarbare waterlopen op te heffen.

1.2.3 Signaalgebieden en watergevoelige open ruimtegebieden

Op 31 maart 2017 besliste de Vlaamse Regering over de ontwikkelingsmogelijkheden van de signaalgebieden van reeks 3. Voor het Demerbekken gaat het om 13 gebieden (zie www.signaalgebieden.be). Deze werden eerder voorbereid en goedgekeurd binnen de bekkenstructuren.

Voor bepaalde van deze gebieden volstaat een verscherpte watertoets met extra voorwaarden, aangepast aan de specifieke situatie van het gebied, om de nodige ruimte voor water te blijven garanderen. Voor vele andere gebieden is het overstromingsgevaar echter te hoog, waardoor verdere bebouwing daar niet verantwoord is. Om te vermijden dat deze gebieden ontwikkeld worden, wil de Vlaamse regering deze (laten) herbestemmen via een RUP of aanduiden als watergevoelige openruimtegebieden. In het decreet van 8 december 2017 houdende diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving (Codextrein VCRO) werd een procedure voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden vastgelegd. Dit beleid bouwt verder op eerdere beslissingen van de Vlaamse Regering met betrekking tot signaalgebieden.

De CIW werkte een stappenplan uit om te komen tot een definitieve aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden. Voor de uitwerking van een voorstel van voorlopige aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden werd vertrokken van de beslissingen van de Vlaamse Regering over de signaalgebieden en werden deze afgestemd met in tussentijd gekende evoluties en nieuwe inzichten van de waterbeheerders en andere betrokkenen.

Ook de gemeenten werden via de bekkensecretariaten betrokken. Aan de gemeenten werd onder meer gevraagd om de recente evoluties in het gebied (onder andere lopende of geplande planningsprocessen) alsook info over de recent verleende stedenbouwkundige vergunningen en nog geldende verkavelingsvergunningen door te geven. De gemeenten konden ook opmerkingen formuleren over het voorstel van de voorlopige aanduiding.

Op 12 maart 2018 hechtte de CIW haar goedkeuring aan het voorstel van voorlopige aanduidingen van watergevoelige openruimtegebieden en het voorstel van aanpak van de overige signaalgebieden. Het voorstel werd op 22 maart 2018 aan de minister verstuurd. Ingevolge de koppeling van de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden aan het instrumentendecreet werden in dit schrijven aan de minister een aantal aanbevelingen voor het verdere proces van de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden en de financiering van de planschade vanuit de CIW overgemaakt.

Op 15 juni 2018 keurde de Vlaamse Regering het besluit houdende nadere regels voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden definitief goed. Op 9 augustus 2018 (= 10 dagen na publicatie van dit besluit in het Belgisch Staatsblad) trad deze regeling definitief in werking. In opdracht van minister J. SCHAUVLIEGE en ter voorbereiding van een beslissing over de voorlopige aanduiding vroeg de CIW advies aan de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gebieden. De plan-MER voor de voorlopige aanduiding is in opmaak.

Naar aanleiding van de beslissing van de Vlaamse Regering van 1 maart 2019 om het instrumentendecreet niet goed te keuren, worden momenteel geen verdere stappen meer gezet in het dossier van de watergevoelige openruimtegebieden.

Meer informatie over het gebiedsgericht overleg vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

OPTIMALISATIE WATERTOEVOER NAAR DE MATEN IN SBZ-GEBIED BE2200028, DOOR GERICHTE INRICHTING VAN STIEMERBEEK EN SCHABEEK (ACTIE 4B_B_0126)

De stad Genk keurde in december 2017 haar innovatieve waterstrategie 'SUDS' (sustainable urban drainage system) voor de Stiemerbeek goed. Het masterplan werd verder uitgewerkt en besproken met de partners. In 2018 startte ook een reeks van concrete projecten om de strategie te verwerkelijken.

Zo wordt sinds maart 2018 een hemelwaterplan opgemaakt voor Genk.

Communicatie en participatie kwamen aan bod bij verschillende initiatieven. Zo was er in mei de campagne 'Stiemervallei, het zit in onze natuur' en een heuse 'Stiemerquiz'. Het event 'proef de vallei', trok op 23 september, ondanks het slechte weer, toch 200 bezoekers. Ook de jeugd werd specifiek aangesproken.

Initiatief naar de jeugd van de stad Genk i.v.m. het Stiemerbeekproject

De Stiemervallei werd in mei toegelicht op het Europees congres Think Water en als case opgenomen op de Internationale Architectuur Biënnale Rotterdam die op 1 juni opende (voor 2 jaar). Thema voor deze editie van 2018-2020 is 'the missing link': hoe kunnen ontwerpers effectief reageren op de door de mens veroorzaakte klimaatverandering en wat houdt ons tegen (de 'missing link')?

In de zomer werd een wandelgids verspreid en een fotowedstrijd gehouden.

Op 25 oktober was er de kick off van het burgerplatform 'Vrienden van de Stiemer', op 26 november een lezing van ontwerper Descombes in C-Mine.

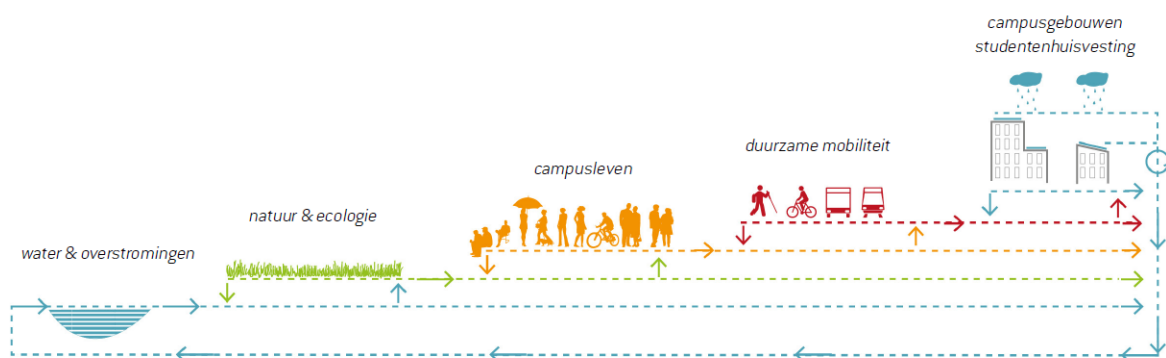
De werken aan het buurtpark van het Schansbroek werden afgerond, die van het landinrichtingsproject Slagmolen werden opgestart in 2018.

Voor 2019 wordt een afronding van de visie van het masterplan voorzien en een verdere uitbouw van de deelprojecten. September brengt een maand tentoonstelling en activiteiten in kader van de communicatie- en sensibiliseringsactie 'Genk Stiemert'. Het concept van de 'Stiemerdeals' wordt in 2019 verder uitgewerkt.

ANALYSE HYDROMORFOLOGISCHE ONTWIKKELINGSMOGELIJKHEDEN/UITVOEREN STRUCTUURHERSTEL VOOR STIEMER/OUDE STIEMER IN OMGEVING CAMPUS DIEPENBEEK (ACTIE 8A_E_055), BEHOUD WATERCONSERVERINGSFUNCTIE CAMPUS DIEPENBEEK (ACTIE 5B_C_005), VERDROGING TEGENGAAN OMGEVING CAMPUS DIEPENBEEK DOOR BEHOUD HOGE GRONDWATERSTAND (ACTIE 5B_B_007)

De stuurgroep van 5 juni 2018 keurde het **masterplan voor het signaalgebied en de campus in Diepenbeek** goed, dat een verdere uitbouw van de universiteitscampus tot een eco-campus met ruimte voor water behelst. Het plan geeft zo mee invulling aan de beslissing van de Vlaamse Regering voor het **signaalgebied**.

In uitvoering van het **eerste bekkenbeheerplan** bereidde het bekkensecretariaat in 2012 een projectfiche voor het signaalgebied 'Campus Diepenbeek' voor. De **overstromingen van 2010** maakten duidelijk hoe belangrijk het is om in dit gebied rekening te houden met het watersysteem. Begin 2014 keurde de Vlaamse Regering de startbeslissing voor het signaalgebied goed. De hoofdlijnen van die visie werden geïntegreerd in het ruimtelijk uitvoeringsplan 'regionaal-stedelijk gebied Hasselt-Genk' en krijgen verdere invulling in het masterplan, een initiatief van de provincie Limburg, samen met VLM, VMM, departement Omgeving, ANB, Universiteit Hasselt, Diepenbeek en bekkensecretariaat Demerbekken. De universitaire campus Diepenbeek wordt een duurzame en ecologische campus, in harmonie met de overstromingsgevoelige omgeving.

Figuur 5: Schematisch overzicht van de visie van het Masterplan signaalgebied/campus Diepenbeek

Vier waterlopen doorkruisen het gebied: Demer, Stiemer, Oude Stiemer en Miezerrickbeek. Het

masterplan vertrekt van volgende **principes van structuurherstel voor waterloop en vallei**, met aandacht voor het behoud van de nodige bufferruimte:

- **De Demer wordt verruwd**, waar mogelijk worden oevers verlaagd. De historische **meandering** van de waterloop en de **ecologie van de vallei** wordt hersteld.
- **De Stiemer wordt verruwd en ecologisch geoptimaliseerd**. Langs de beek komt een parelsnoer van poelen. Graslanden worden hersteld, in relatie met de landbouwactiviteiten.
- **De ingebuisde Oude Stiemer krijgt opnieuw een open bedding** en vormt een **ecologische corridor** tussen de bestaande campus en het uitbreidingsgebied.
- De **Miezerikbeek** is een ecologische corridor en ruimtelijk verbindend element op de campus. De link met de **Miezerikvijvers** wordt hersteld, met mogelijk ook nieuwe buffervijvers.

VMM, 'De Lijn', ANB en bekkensecretariaat voerden in 2018 overleg om, in het kader van de compensatie van overstromingsgebied voor het tramlijnproject Spartacus, nieuw overstroombaar gebied te creëren, dat aansluit op de visie van de verruwing en oeververlaging van de Demer.

Voor 2019 staat een Infomarkt over de plannen op Campus op het programma. Om het zuiveringsstation van Hasselt te ontlasten en zo ook de overstortwerking op de Demer aan te pakken wordt de aanleg van een nieuw waterzuiveringsstation in Diepenbeek onderzocht, op een locatie niet ver van het gebied van het masterplan.

SANERINGSINFRASTRUCTUUR

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Voor 'Demer Limburg' waren volgende bovengemeentelijke rioleringsprojecten in 2018 uitgevoerd of in uitvoering:

- 20838 Verbindingsriolering Bijenberg in Diepenbeek (In uitvoering)
- 21136 RWZI Bilzen fase 2 in Bilzen (Uitgevoerd)
- 22515 aansluiting Runkstersteenweg in Hasselt (Uitgevoerd)
- 22799 Verplaatsen en optimalisatie van collector Blauwe Boulevard fase 1 in Hasselt (Uitgevoerd)

TP AQF die in 2018 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

Volgende technische plannen werden in 2018 door het ABO Demerbekken geadviseerd:

- 20452 'Verbindingsriolering Sint-Huibrechts/Hern'(Hoeselt) Voorwaardelijk gunstig (31/05/2018)
- 22334 'Optimalisatie overstorten collector Stiemer' (Genk) Voorwaardelijk gunstig (27/09/2018)

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2020-2024

Voor Demer Limburg werden volgende projecten opgedragen op het OP2020:

In zuiveringsgebied Bilzen

- 20452G HOESELT Verbindingsriolering Sint-Huibrechts - Hern

In zuiveringsgebied Diepenbeek

- 23538 DIEPENBEEK RWZI Diepenbeek

Advisering Optimalisatieprogramma 2021 -2025

Volgende project werd als prioritair voor opname op het OP 2021-2025 geadviseerd:

- RWZI Genk: verdere uitbreiding

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Demerbekken bij het Optimalisatieprogramma 2021-2025 vindt u op pag. 642 in bijlage 2 van het WUP 2018.)

Advisering IP

Speerpuntgebieden Demer I en zeker de Munsterbeek halen zeer goede cijfers op het vlak van de fysico-chemie. Toch blijft de biologische score, in verhouding, ondermaats. Om tijdig de goede toestand te halen zijn verbeteringen aan de structuurkwaliteit en oplossen van vismigratieknelpunten primordiaal en dringend. Die verbeteringen mogen gebeuren over de hele loop (en op de zijlopen) van beide waterlichamen- een waterloop is tenslotte een levend systeem, waarvan de verschillende onderdelen met elkaar in verbinding staan, maar zijn nog meer vereist voor het laatste traject van Demer I en Munsterbeek, waar zich de meetplaatsen bevinden.

Het bekkenbestuur vraagt dan ook aan de betrokken waterbeheerders om de nodige inspanningen te doen en aan de andere administraties, betrokken in deze projecten (via het Integraal Project) om hieraan mee te werken. In het kader van het bestek Integraal Waterbeleid in Haspengouw, waarbij VMM middelen inzet om o.a.. structuurherstelprojecten voor te bereiden als 'klaar voor uitvoering' worden hier enkele projecten voorbereid waaronder structuurherstel op het Vlaams waterlichaam van de Munsterbeek en het opheffen van enkele vismigratieknelpunten. Het Bekkenbestuur vraagt de waterbeheerders hiervoor de nodige middelen voor uitvoering te voorzien. Daarnaast moedigt het Bekkenbestuur het uittekenen van oplossingen van de 5 vismigratieknelpunten op de Demer 1e categorie (van Diest tem Bilzen) door VMM AOW zeer sterk aan en vraagt om op korte termijn over te gaan tot realisaties.

Het Bekkenbestuur feliciteert de stad Genk met haar vernieuwende en actieve aanpak van het integraal waterbeleid voor de Stiemerbeek.

2.1.2 Herk en Mombeek (speerpuntgebied Mombeek, aandachtsgebied Herk)

De Herk ontspringt in Rukkelingen-Loon en mondt uit in de Demer in Halen. Halverwege mondt de Mombeek uit in de Herk. Voor het Integraal Project Herk en Mombeek is er een strategisch project voor beide afstroomgebieden in uitvoering dat gezamenlijk getrokken wordt door het bekkensecretariaat van het Demerbekken en het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren. Meer informatie over Herk en Mombeek vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

ORGANISEREN & COÖRDINEREN GEBIEDSGERICHT OVERLEG VOOR AFSTEMMING & WIN-WINS TUSSEN DE ACTIES BINNEN EN TUSSEN DE VERSCHILLENDE MAATREGELENGROEPEN EN OM VERDER ACTIES/PROJECTEN TE STIMULEREN IN HET KADER VAN HET INTEGRAAL PROJECT HERK EN MOMBEEK (ACTIE 9_C_005)

Op 7 juni 2018 participeerden meer dan 50 deelnemers aan de stuurgroepvergadering van **Integraal Project Herk en Mombeek**.

Meer dan vijftig deelnemers op het overleg van het Integraal Project Herk en Mombeek

Op de agenda stonden een bespreking van de huidige kwaliteit van Herk en Mombeek en de concrete projecten uit de Dienstverleningsopdracht van VMM voor het gebied. Acties rond structuurherstel, valleierherstel, hermeandering en vismigratie. De Lerebeek en het lange oeverzonetraject van de Midden-Mombeek kregen extra aandacht.

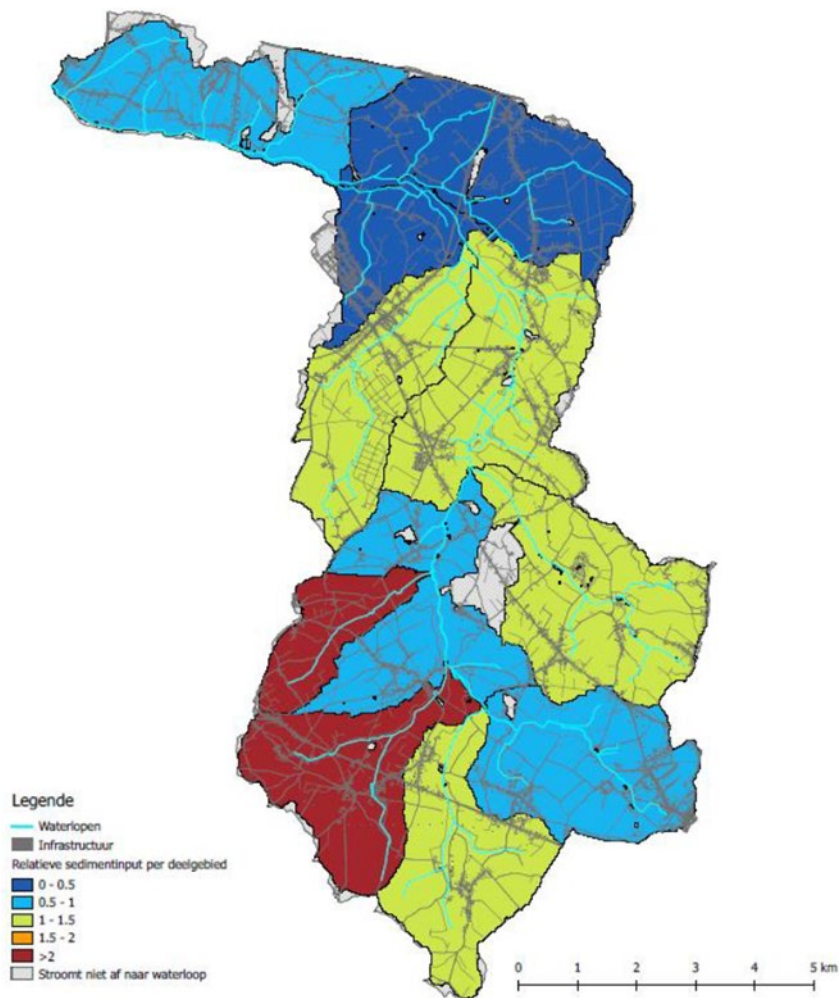
Daarnaast gaf Petra Deproost een toelichting over de nieuwe **modellering van bodemerrosie en sedimenttransport**, die op het gebied wordt toegepast.

Petra Deproost (departement omgeving) licht het erosiemodel, toegepast op de Mombeek, toe

De eerste, voorlopige resultaten werden voorgesteld. Het model wordt echter nog geherkalibreerd, gedetailleerd en verbeterd. In de loop van 2019 gaan we met de nieuwe versie concreet aan de slag.

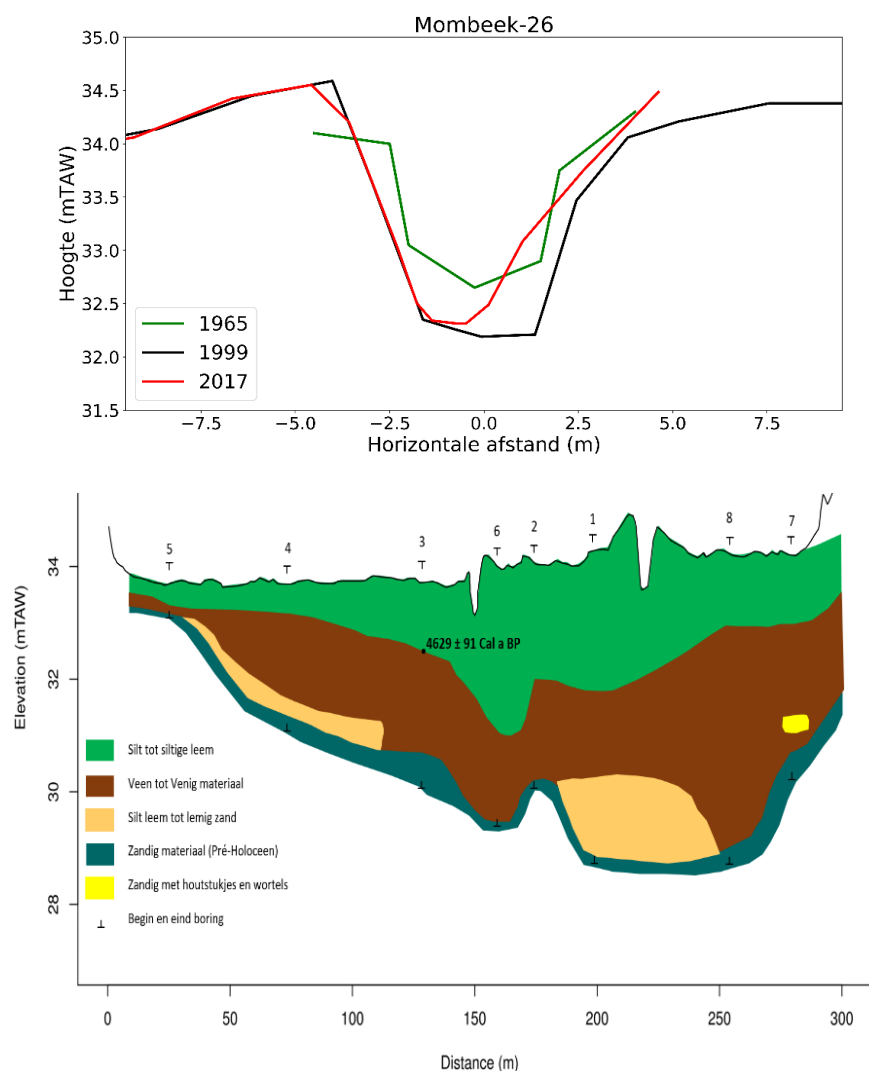

Voorlopige resultaten erosiemodel Mombeek

Het **SBO project 'Future Floodplains'** van de Universiteit van Leuven, Natuurpunt-studie, het INBO en het SCK-CEN koos Herk en Mombeek uit als één van zijn proefgebieden. Doel is om een reconstructies (op middel- tot lange termijn) te maken van geo-ecohydrologische veranderingen voor een aantal valleigebieden in Vlaanderen. Individuele modellen simuleren de geo-ecohydrologie van het valleigebied: Een geomorfologisch model, een lokaal hydrologisch model gekoppeld aan een grondwatermodel voor stroomgebieden, een model voor de ecologische relaties tussen abiotische en biotische eigenschappen van het valleigebied en een geïntegreerd model. Dit geïntegreerd model kan geo-ecohydrologische veranderingen van valleigebieden simuleren, en scenario's van de toekomstige veranderingen in de geo-ecohydrologie van valleigebieden doorrekenen.

Voor de Mombeek blijkt uit het opmeten van de rivier dwarsprofielen dat er een verdieping van de waterloop plaatsvond na 1965. Sinds 1999 zorgt het beheer juist voor de gewenste ontdeeping van de waterloop.

Doorsnedes van de Mombeek en haar vallei, waaruit de historische bedding van de waterloop (bovenste grafiek) en de grondsamenstelling worden weergegeven.

Herk en Mombeek werd ook geselecteerd als deelgebied binnen het landinrichtingsproject **Waterlandschap**. De uitwerking daarvan volgt vanaf 2019.

SANERINGSINFRASTRUCTUUR

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Voor Herk en Mombeek waren volgende bovengemeentelijke rioleringsprojecten in 2018 uitgevoerd of in uitvoering:

- 22520BA Optimalisatie toevoerleiding RWZI Borgloon-Tivoli, deel Guldenbodemiaan in Borgloon (in uitvoering)
- 22514 sanering Rijsbeek in Hasselt (In uitvoering)
- 22520A Optimalisatie toevoerleiding RWZI Borgloon-Tivoli, deel Sittardstraat in Borgloon (Uitgevoerd)
- 21893 Optimalisatie Schildstraat+ saneren bufferbekken VLM in Heers (Uitgevoerd)

TP AQF die in 2018 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

Volgende technische plannen werden in 2017 door het ABO Demerbekken geadviseerd:

- 21077B 'Verbindingsriolering Jesserenstraat' (Borgloon) Voorwaardelijk gunstig (26/04/2018)
- 23101 'Verbindingsriolering Bronstraat Kortessem Voorwaardelijk gunstig (31/05/2018)
- 20380V 'Aanleg riolering Zammelenstraat, Sint-Amandustraat & Keipoelstraat (Kortessem) Voorwaardelijk gunstig (29/11/2018)
- 23282 'Collector Kolmont (Tongeren) Voorwaardelijk gunstig (29/11/2018)

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2020-2024

Voor Herk & Mombeek werden volgende projecten opgedragen op het OP2020:

In zuiveringsgebied Alken

- 22545 ALKEN Verbindingsriolering Lindestraat(Alken)
- 22828 ALKEN Verbindingsriolering Pleinstraat(Alken)
- 22966 ALKEN Verbindingsriolering Steenweg : rioleringsstudie i.s.m. AWV en Infrac

- 23544 ALKEN Verbindingsriolering Leemkuilstraat

In zuiveringsgebied Hoepertingen

- 20545V HEERS Vechmaallaan, Bielenstraat en Henisdael

In zuiveringsgebied Wimmertingen

- 22543V BORGLOON: Aanleg gescheiden riolering in Opleeuwstraat, Diepestraat, Mettekovenstraat, Elleboogstraat (deel) en Haagmeerstraat

- 23101G KORTESSEM : Verbindingsriolering Bronstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel

-23399 WELLEN Verbindingsriolering Langenakker Bulsstraat

In zuiveringsgebied Borgloon-Tivoli

- 22654 BORGLOON Renovatie RWZI Borgloon-Tivoli

Advisering Optimalisatieprogramma 2021 -2025

Volgende projecten worden als prioritair voor opname op het OP 2021-2025 geadviseerd:

- 23100 Aansluiting Rullekoven Borgloon
- RWZI Alken capaciteitsveroging

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van de Demerbekken bij het Optimalisatieprogramma 2021-2025 vindt u op pag. 64 in bijlage 2 van het WUP 2018.)

Advisering IP

Voor speerpuntgebied Mombeek en aandachtsgebied Herk geldt eveneens dat er nog aan de structuurkwaliteit moet gewerkt worden, met een extra inspanning voor de benedenloop, waar zich de meetplaatsen bevinden. Dit naast de verdere uitbouw van de rioleringsinfrastructuur, die hier nog niet zo ver staat. De structuurkwaliteit kan ook verder verbeteren door op meer plaatsen over te gaan tot nulbeheer of een minder intensief beheer, zowel op de waterlopen eerste categorie als op de bovenloop en zijlopen. De projecten, voorbereid in het kader van het bestek voor Integraal Waterbeleid in Haspengouw, geven hier al een concrete aanzet tot verbetering van de structuurkwaliteit. Het Bekkenbestuur vraagt aan de waterbeheerders om voor de uitvoering van deze projecten de nodige middelen te voorzien.

Het gebied van Herk en Mombeek blijkt zeer droogtegevoelig te zijn. Dit blijkt uit waarnemingen van de stand van de waterlopen in de droge zomers van 2017 en 2018. Ook de achteruitgang van de waterkwaliteit op bepaalde plaatsen houdt hiermee vermoedelijk verband: als

rioleringswater minder verdund wordt door zuiver beekwater, is de invloed van het rioleringswater uiteraard groter.

Het Bekkenbestuur vraagt om in het kader van het Droogterapport dit gebied zeker onder de loep te nemen. Het vraagt ook om het ruimingsbeheer in dit gebied gericht te extensiveren om de waterloop beter aan te passen aan de droogteproblematiek en tegelijk kansen te geven voor ecologisch herstel.

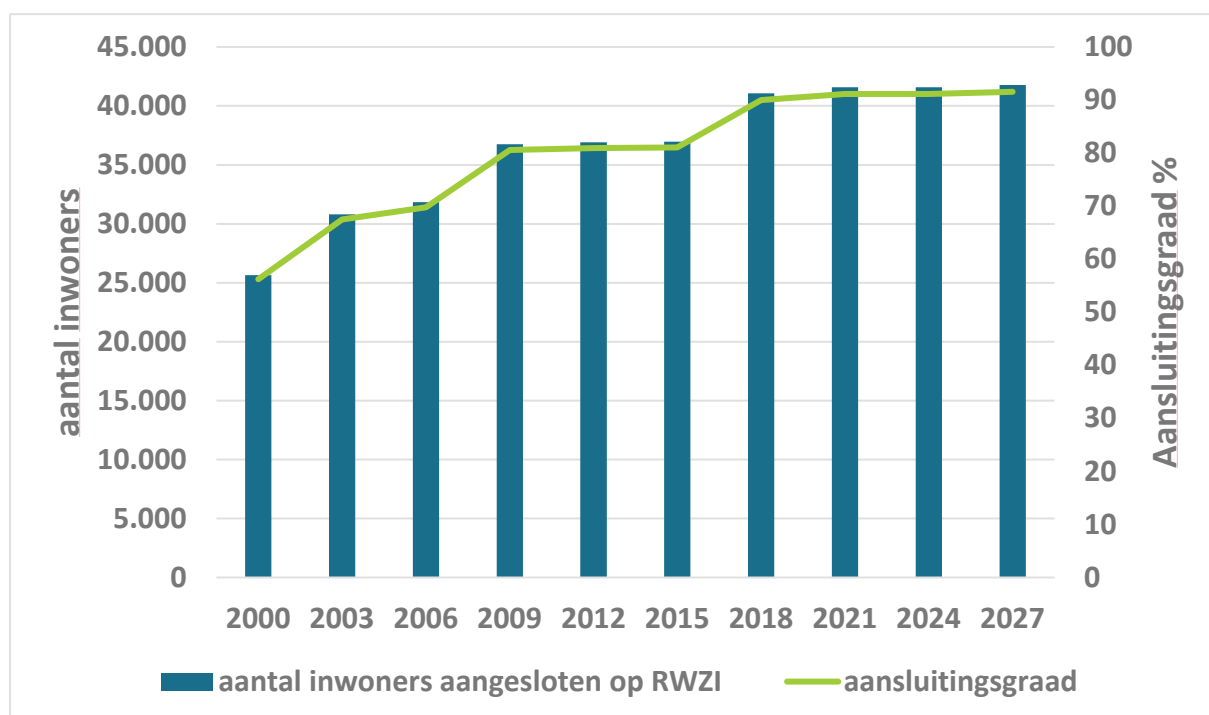

2.1.3 Zwarte Beek (speerpuntgebied Zwarte Beek)

De Zwarte Beek ontspringt op het Kempisch Plateau en stroomt doorheen een veenrijke vallei verder door tot in de Demer in Diest. De Zwarte Beek is één van de weinige beekvalleien waar van bron tot monding nagenoeg aanéengesloten een actief natuurbeheer van toepassing is. Voor dit Integraal Project en speerpuntgebied zijn alle betrokken actoren reeds enkele malen samengekomen. Meer informatie over de Zwarte Beek vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

ORGANISEREN & COÖRDINEREN GEBIEDSGERICHT OVERLEG VOOR AFSTEMMING EN WIN-WIN'S IKV DE VERDERE UITVOERING VAN HET INTEGRAAL PROJECT ZWARTE BEEK, MET BIJZONDERE AANDACHT VOOR SPEERPUNTBED ZWARTE BEEK (ACTIE9_C_001)

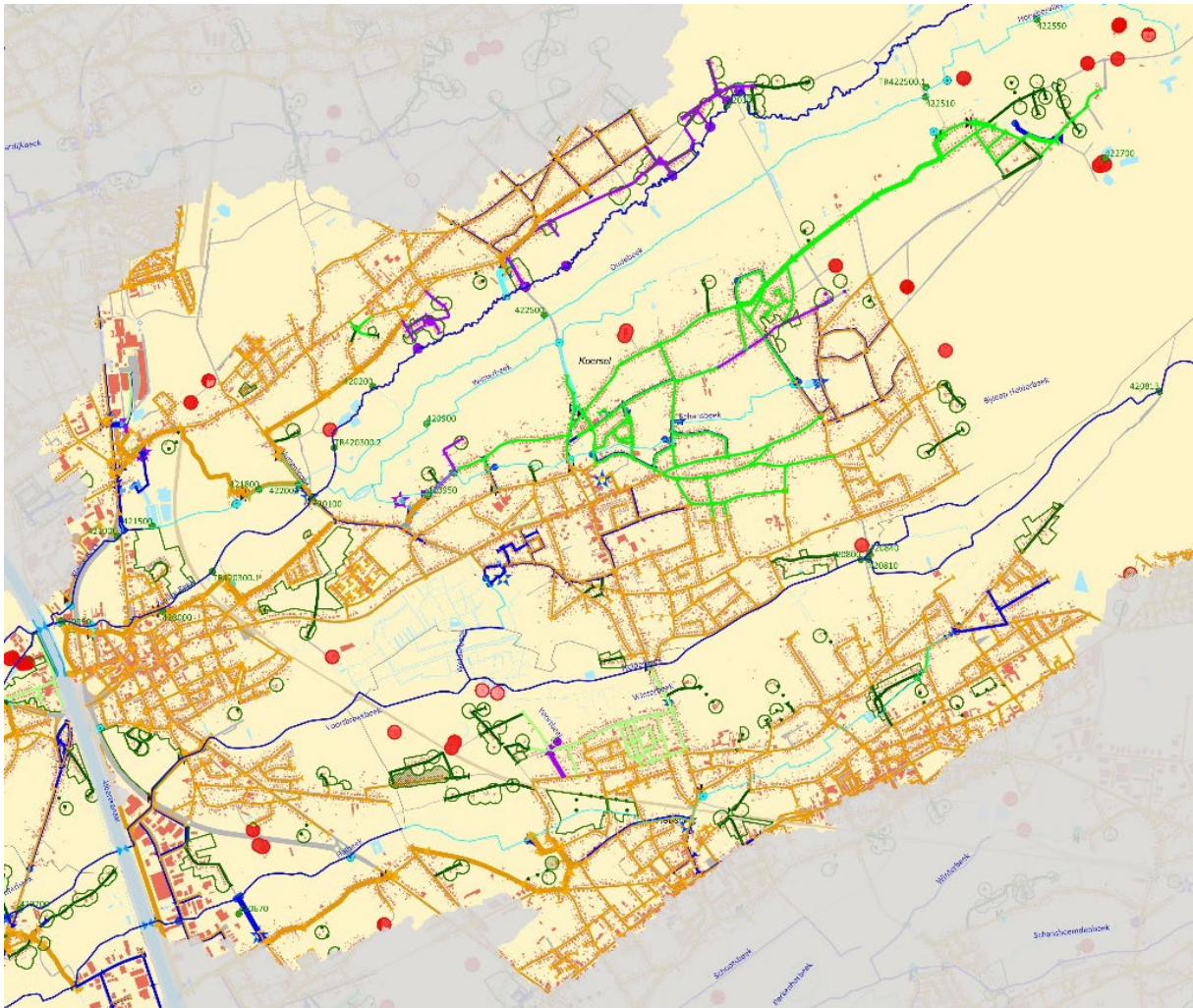
Op 20 april 2018 organiseerde het bekkensecretariaat een vervolgoverleg voor het integraal overleg Zwarte Beek.. De huidige ecologische toestand van de Zwarte Beek werd hierbij overlopen. Vervolgens werd de stand van zaken van de acties uit stroomgebiedbeheerplan en afgesproken binnen het integraal project overlopen.

Evolutie aansluitingsgraad op riolering in het speerpuntgebied Zwarte Beek

Recente en te verwachten rioleringsinspanningen werden op kaart aangeduid en in detail met alle stakeholders besproken

Voorbeeld van detailkaart bij de bespreking van de rioleringsprojecten voor de Zwarte Beek

Uit de laatste metingen blijkt dat de inspanningen voor de Zwarte Beek op het vlak van riolering en structuurherstel hun vruchten beginnen af te werpen. Voor drie van de vier biologische parameters halen we al de goede toestand (Waterplanten (macrofyten), Macrofyten (kleine waterdiertjes) en Fytobentos (kiezelwieren)). Voor de vierde parameter (vis) bevinden we ons op 98 % van de norm !

SANERINGSINFRASTRUCTUUR

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Aan de Zwarte Beek waren volgende bovengemeentelijke rioleringsprojecten in 2018 uitgevoerd of in uitvoering:

- 22741 Optimalisatie overstorten Brelaarstraat en Deurnestraat te Beringen (Uitgevoerd)
- 23017 Optimalisatie toevoerleiding Ulfortstraat naar RWZI Beverlo in Beringen (Uitgevoerd)

- 22454 sanering Voortbeek in Heusden-Zolder Demer (Uitgevoerd)
- 22908 Bergingsbekken Bommerenbeek in Heusden-Zolder (Uitgevoerd)
- 21839 Verbindingsriolering Genenbos in Lummen (Uitgevoerd)

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2020-2024

Voor Zwarte Beek werd volgend project opgedragen op het OP2020:

- **Zuiveringsgebied Koersel**
- **23441 BERINGEN Studie optimalisatie overstorten zuiveringsgebied Koersel**

Advisering Optimalisatieprogramma 2021-2025

Volgende projecten worden als prioritair voor opname op het OP 2021-2025 geadviseerd:

- 23440 Optimalisatie PS Garenstraat Heusden-Zolder

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van de Demerbekken bij het Optimalisatieprogramma 2021-2025 vindt u op pag. 72 in bijlage 2 van het WUP 2018.)

Advisering IP

Op de Zwarte Beek werd recent een groot structuurherstelproject uitgevoerd in de bocht van Laren en Schurfert. De eerste resultaten geven hoop dat dit project de goede toestand, op het vlak van de biologische parameters, dichterbij zal brengen. Het waterlichaam van de Zwarte Beek biedt nog meer mogelijkheden inzake structuurherstel. Het Bekkenbestuur vraagt aan de waterbeheerders om waar mogelijk verder in te zetten op structuurherstel, meer bepaald de mogelijkheden van structuurherstel ter hoogte van Bakel en stroomafwaarts Zelem.

Tegelijk werden/worden door de rioolbeheerders relevante stappen gezet om het ongezuiverd huishoudelijk afvalwater uit de Zwarte Beek te houden. De projecten die nog gepland zijn dienen tot uitvoering te worden gebracht. Daarnaast vraagt het Bekkenbestuur om stroomafwaarts het Albertkanaal de ontbrekende meest relevante gemeentelijke rioleringsprojecten op te dragen aan de rioolbeheerders zodanig dat de combinatie 'proper water' en 'goede structuur' de Zwarte Beek naar een goede ecologische toestand brengt. Het Bekkenbestuur feliciteert de betrokken gemeenten en rioolbeheerder voor de constructieve en actieve rol die zij hierbij opnemen.

Het Bekkenbestuur houdt eraan om de betrokken gemeenten en Fluvius te feliciteren voor de sterke en positieve manier waarop ze meehelpen om de doelstellingen van het integraal project te bereiken.

Het bekkenbestuur vraagt om te onderzoeken of het mogelijk is om in te zetten op een hoger waterdebiet in lente en zomerperiode.

2.1.4 Noord-Hagelandse Beken (aandachtsgebied Winge, aandachtsgebied Begijnenbeek, aandachtsgebied Motte)

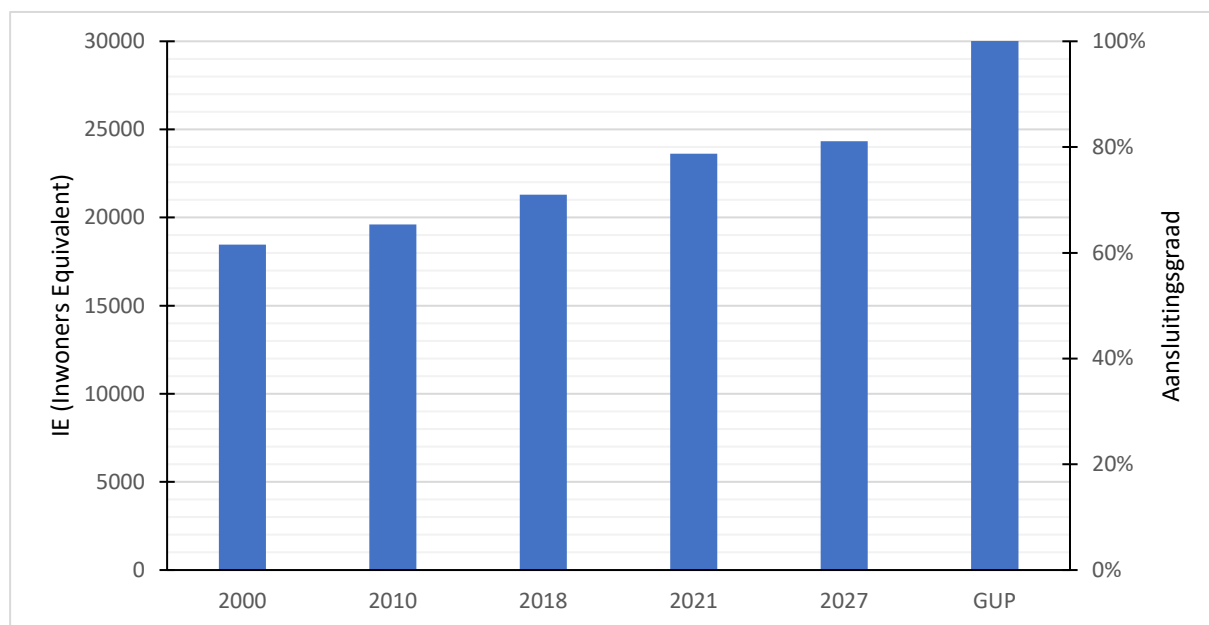
In het Hageland ontspringen enkele waterlopen in de gemeenten Tielt-Winge en Bekkevoort. Het betreft de Winge, de Motte en de Begijnenbeek. Deze waterlopen stromen tussen de Hagelandse heuvels door in brede valleien naar de Demer. Meer informatie over deze waterlopen vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

ORGANISEREN & COÖRDINEREN GEBIEDSGERICHT OVERLEG VOOR AFSTEMMING EN WIN-WIN'S IKV HET INTEGRAAL PROJECT NOORD-HAGELANDSE BEKEN, MET BIJZONDERE AANDACHT VOOR AANDACHTSGEBIEDEN WINGE EN BEGIJNENBEEK (ACTIE9_C_002)

In 2018 werd door VMM en het Bekkenssecretariaat een screening opgemaakt van de waterlichamen Winge en Begijnenbeek. Deze doorlichting wordt gebruikt om in 2019 een Integraal Project voor dit gebied op te starten. Hierbij alvast enkele resultaten:

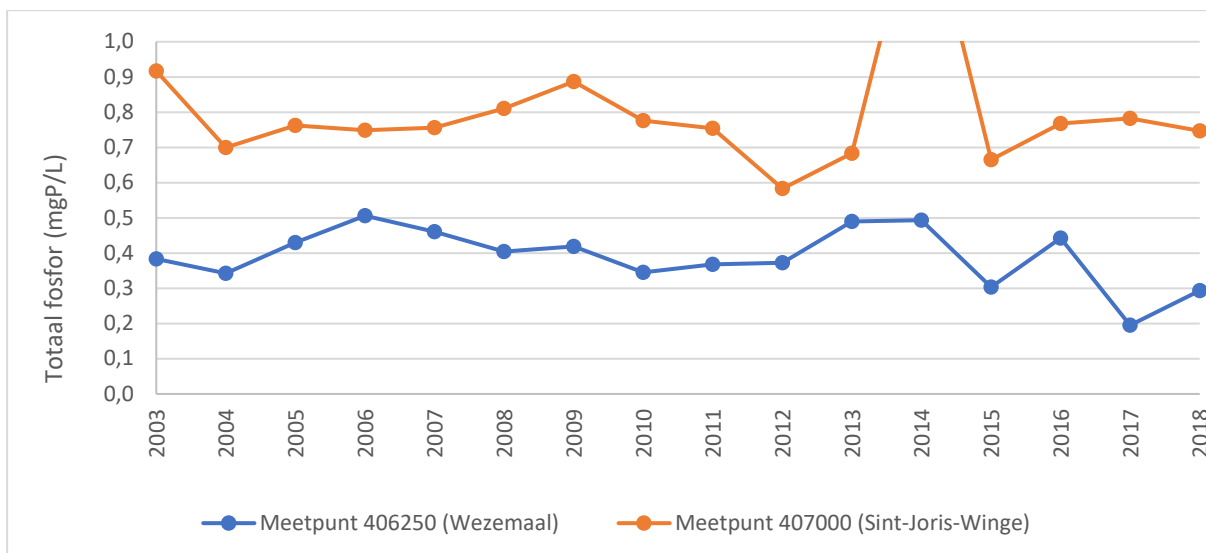
Winge

De aansluitingsgraad voor de Winge moet nog omhoog. Zowel de fysicochemische als de chemische paramaters halen nog niet de norm.

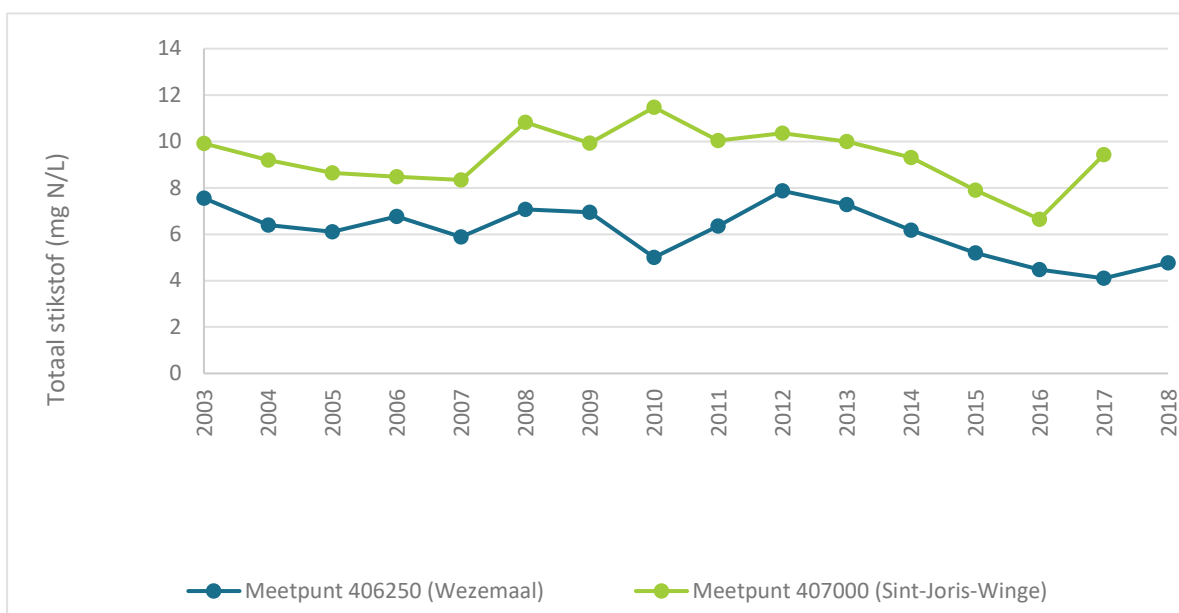

Aansluitingsgraad riolering voor de Winge

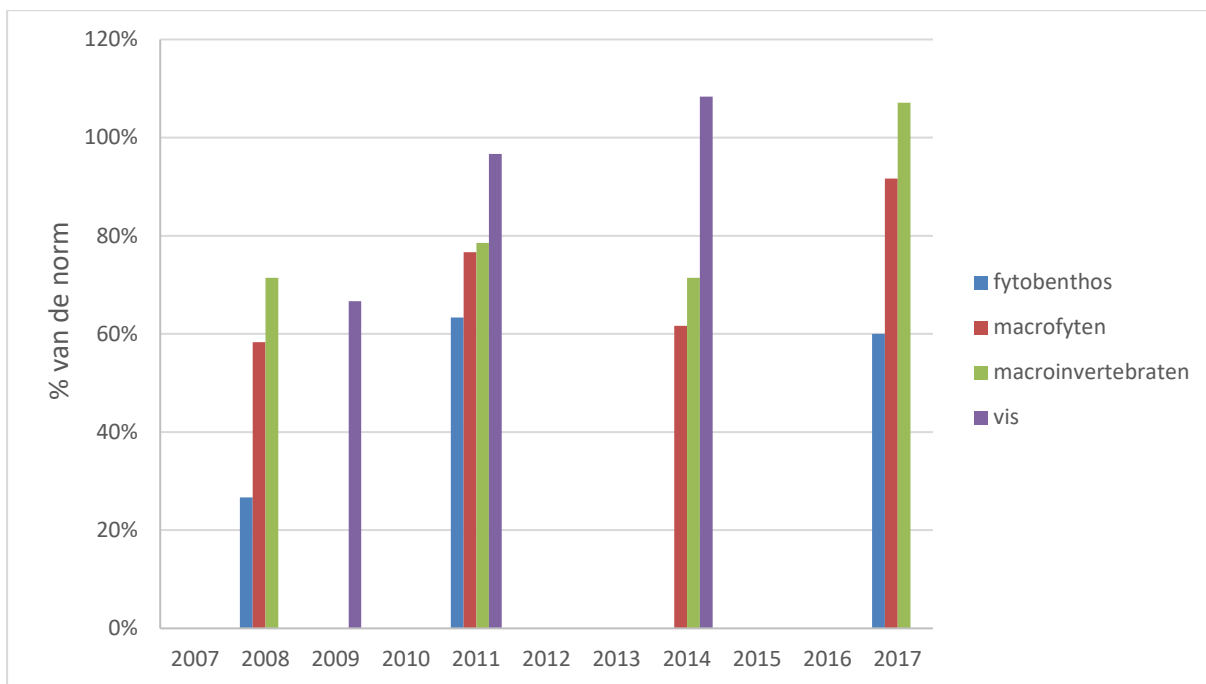

Totale hoeveelheid fosfor voor de Winge

Totale hoeveelheid stikstof voor de Winge

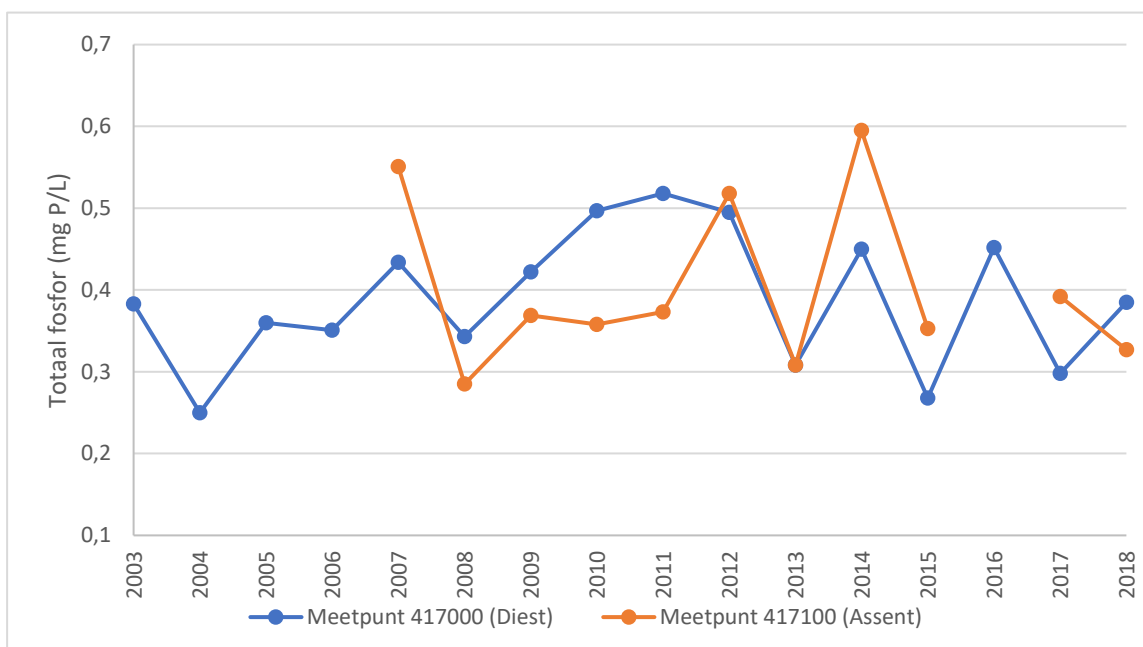

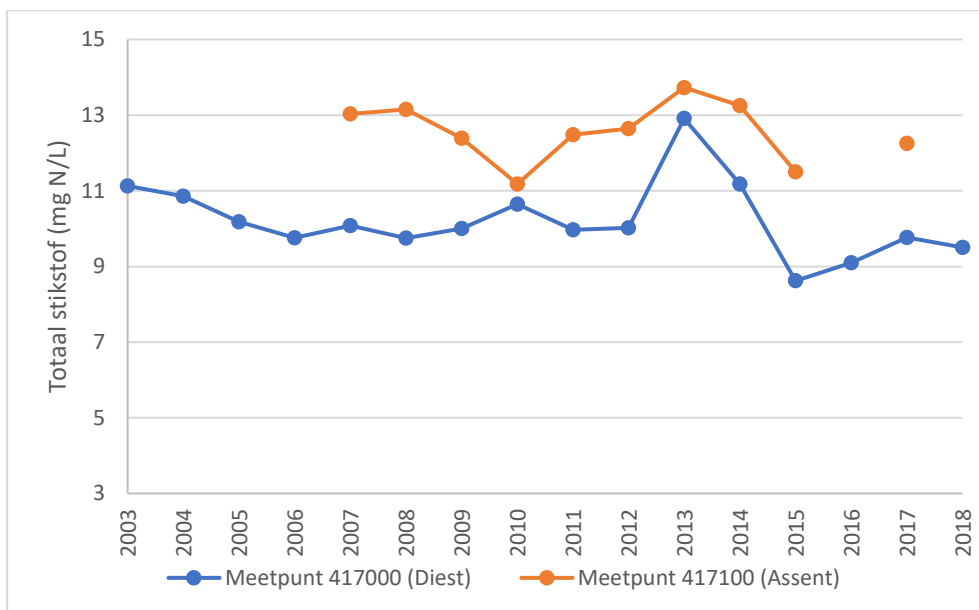

Biologische parameters voor de Winge

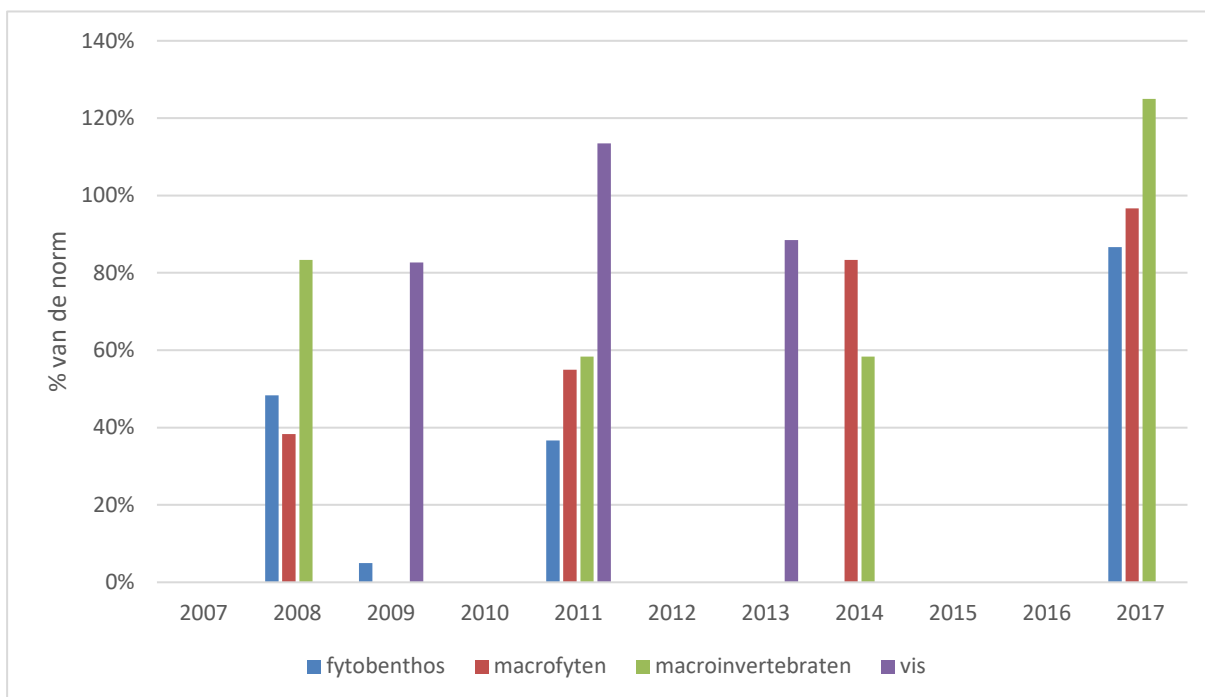
Begijnenbeek

Ook de begijnenbeek heeft nog een ontoereikende fysicochemische kwaliteit. Opvallend voor deze waterloop zijn de hoge cijfers voor de parameter stikstof. De biologische parameters doen het in verhouding niet zo slecht.

Totale hoeveelheid fosfor voor de Begijnenbeek.

Biologische parameters voor de Winge

In de loop van 2019 wordt voor het Integraal Project Noord-Hagelandse Beken zowel voor de Winge als voor de Begijnenbeek overleg opgestart.

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Voor de Noord Hagelandse Beken waren volgende bovengemeentelijke rioleringsprojecten in 2018 uitgevoerd of in uitvoering:

- 20354 Collector Tielt-Winge Fase 2 in Tielt-Winge (In uitvoering)
- 20081B Collector Pijnbeek Fase 1 in Bekkevoort (Uitgevoerd)
- 20081C Collector Berkstraat in Bekkevoort (In uitvoering)
- 21882A Verbindingsriolering Leuvensebaan in Holsbeek (Uitgevoerd)
- 21882B Buffering verbindingsriolering Leuvensebaan in Holsbeek (Uitgevoerd)
- 21064 Verbindingsriolering Binkom of KWZI in Lubbeek (Uitgevoerd)
- 21067A Verbindingsriolering Lubbeek centrum fase 3 (deel in Dorpsstraat) in Lubbeek (Uitgevoerd)
- 20675 RWZI Rotselaar (Fase 2 - uitbreiding tot 27000 IE) in Rotselaar (Uitgevoerd)
- 20355A Collector Dorp - Boekhout - Reststraat in Tielt-Winge (Uitgevoerd)
- 20355B Collector Dorp - Boekhout - Reststraat - deel Kruispunt Reststraat in Tielt-Winge (Uitgevoerd)
- 20611A Collector Sint-Joris-Winge Fase 2 (excl. bufferbekken) in Tielt-Winge (Uitgevoerd)
- 20709A Verbindingsriolering Keulestraat in Tielt-Winge (Uitgevoerd)
- 20711A Collector Bekkevoort in Tielt-Winge (Uitgevoerd)
- 21365 Verbindingsriolering Schubbeek in Tielt-Winge (Uitgevoerd)
- 22383 Verbindingsriolering Heuvelstraat in Tielt-Winge (Uitgevoerd)

Voor de Noord-Hagelandse Beken werden volgende projecten opgedragen op het OP2020:

In zuiveringsgebied Bekkevoort

- 20491G BEKKEVOORT Collector Pijnbeek fase 3: gecombineerd gemeentelijk aandeel
- 20491V BEKKEVOORT Aansluiten woningen Statiestraat en Watermansstraat
- 22529V BEKKEVOORT Aansluiten clusters Lodewijk-, Klauw-, Kerkhoven- en Crefelbosstraat op VBR Netelzeep

In zuiveringsgebied Rotselaar

- 20879G HOLSBEEK Verbindingsriolering Hooghuis: gecombineerd gemeentelijk aandeel
- 23552 ROTSELAAR Aanleg gescheiden rioleringsstelsel in Steenweg op Holsbeek tussen

Wingepark en rotonde (in combinatie met wegenwerken AWW)

In zuiveringsgebied Sint-Joris-Winge

- 22218V TIELT-WINGE Aanleg gescheiden stelsel in Motbroekstraat
- 22947 TIELT-WINGE Aansluiten Houwaart op Sint-Joris-Winge

Advisering Optimalisatieprogramma 2021 -2025

Volgende projecten worden als prioritair voor opname op het OP 2021-2025 geadviseerd:

- 22989 Verbindingsriolering Langestraat Holsbeek
- 22988 Verbindingsriolering Lindestraat, Vekestraat Holsbeek
- 22946 Verbindingsriolering Struikstraat, Zelliksebaan Bekkevoort
- 23005 Verbindingsriolering Kareelbos Bekkevoort
- 22975 Verbindingsriolering Tiensesteenweg (Binkom) Lubbeek
- 22977 Verbindingsriolering Terkeyen Lubbeek
- 23217 Verbindingsriolering Binkomstraat Tielt-Winge
- 22816 Verbindingsriolering Kraasbeek Tielt-Winge

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van de Demerbekken bij het Optimalisatieprogramma 2021-2025 vindt u op pag. 72 in bijlage 2 van het WUP 2018.)

Advisering IP

Ondanks de minder goede fysicochemische toestand behalen Winge en Begijnenbeek relatief goede resultaten inzake biologie van de waterloop. In 2019 wordt zowel voor Winge als voor Begijnenbeek een Integraal Project opgestart. Tijdens de eerste vergaderingen van het Integraal Project zal, naast het verder uitbouwen van de rioolzuiveringsinfrastructuur, ook worden gefocust op extra mogelijkheden van structuurherstel en het bevorderen van de vismigratie (oa ter hoogte van de monding van de Winge in de Demer). Het Bekkenbestuur vraagt dan ook aan de betrokken waterbeheerders om de nodige inspanningen te doen en aan de andere administraties, betrokken in deze projecten (via het Integraal Project) om hieraan mee te werken.

2.1.5 Velpe (aandachtsgebied Velpe)

De Velpe ontspringt te Boutersem en stroomt doorheen de Zuid-Hagelandse gemeenten Glabbeek en Kortenen naar Halen waar ze in de Demer uitmondt. Voor de Velpe zal de komende jaren veel huishoudelijk afvalwater aangesloten worden op nieuw te bouwen waterzuiveringsinstallaties. Een overzicht hiervan wordt de komende jaren opgemaakt in kader van het Integraal Project. Meer informatie over integraal project Velpe vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

ORGANISEREN & COÖRDINEREN GEBIEDSGERICHT OVERLEG VOOR AFSTEMMING EN WIN-WIN'S IKV HET INTEGRAAL PROJECT VELPE, MET BIJZONDERE AANDACHT VOOR AANDACHTSGEBIED VELPE (ACTIE9_C_006)

In 2017 maakte het bekkensecretariaat een doorlichting van het aandachtsgebied 'De Velpe'. De doorlichting vormt de basis, waarmee in maart 2018 het Integraal Project Velpe werd opgestart. Uit de doorlichting blijkt de nood aan een flinke inhaalbeweging inzake rioolzuiveringsinfrastructuur, al laten de meetgegevens inzake fosfor en stikstof wel een positieve evolutie zien. De biologische parameters scoren in verhouding goed. Ze tonen het potentieel van het gebied aan om de goede toestand te halen, mits de nodige inspanningen. Verklaring voor de goede biologie is oa. de reeds betere structuurkwaliteit van de waterloop door jarenlang niet of minder intensief te ruimen.

Startoverleg 26 maart, workshopoverleg 5 juni, consolidatieoverleg 26 november

Op dinsdag 5 juni vond het tweede overleg rond de Velpe plaats, in workshopformule, waarbij gezocht werd naar nieuwe acties op het vlak van waterzuivering, structuurherstel en erosie. Op een derde vergadering, die plaatsvond op 26 november werd hierop verder gewerkt. De waterbeheerders zoeken verder naar mogelijkheden inzake structuurherstel tegen een volgend overleg in 2019.

ANTI-EROSIE MAATREGELEN IN HET DEMERBEKKEN THV WATERLOOP GERELATEERDE EROSEIKNELPUNTEN BUITEN BESCHERMDE GEBIED, ONDER MEER THV AFSTROOMGEBIEDEN VAN DE VELPE (ACTIE 8B_A_092)

Bierbeek & Boutersem hebben een goedgekeurd erosiebestrijdingsplan en IGO als erosiecoördinator. Maatregelen worden uitgewerkt voor de holle weg, de Perrestraat-Cullotstraat en de Koning Albertlaan in Bierbeek en het Heilige Geesthof en de Malendriesstraat-Boskouterstraat in Boutersem.

SANERINGSINFRASTRUCTUUR

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Voor de Velpe waren volgende bovengemeentelijke rioleringsprojecten in 2018 uitgevoerd of in uitvoering:

- 21130 RWZI Halen fase 2 in Halen (In uitvoering)
- 20717 Collector Broekbeek in Glabbeek (In uitvoering)
- 20750 Collector Fonteinbeek in Boutersem (Uitgevoerd)
- 22125 Aansluiting LP nieuwe verkaveling en LP Leuvensesteenweg opwaarts Eksterstraat in Boutersem (Uitgevoerd)
- 20181 Collector Velp in Kortenaken (Uitgevoerd)
- 22736 Verbindingsriolering De Hoek in Kortenaken (Uitgevoerd)

TP AQF die in 2018 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

Volgende technische plannen werden in 2018 door het ABO Demerbekken geadviseerd:

- 21063 'Verbindingsriolering Lubbeek Centrum fase 2 (Lubbeek) Voorwaardelijk gunstig (25/01/2018)
- 20717V 'Afkoppeling van de grachten in de Torenstraat' (Glabbeek) Voorwaardelijk gunstig (29/03/2018)
- 22813 'Verbindingsriolering Lindestraat' (Halen) voorwaardelijk gunstig (31/05/2018)
- 20717V 'Afkoppelen van de grachten in de Torenstraat' (Glabbeek) ongunstig (27/09/2018)
- 21981 'KWZI Kortenaken - Kersbeek - Miskom' (Kortenaken) voorwaardelijk gunstig (27/09/2018)

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2020-2024

Voor de Velpe werd volgend project opgedragen op het OP2020:

In zuiveringsgebied Willebringen

- 22789BG BOUTERSEM Verbindingsriolering Honsem: gecombineerd gemeentelijk aandeel

Advisering Optimalisatieprogramma 2021-2025

Volgende projecten worden als prioritair voor opname op het OP 2021-2025 geadviseerd:

- 21055 Verbindingsriolering Zandrodestraat, Tiensestraat en Dorpsplein Kortenaken
- 22898 Verbindingsriolering Schansstraat Dorpsplein Kortenaken
- 21054 Verbindingsriolering Schipbroek Kortenaken
- 22897 Verbindingsriolering Tiensestraat Kortenaken

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Demerbekken bij het Optimalisatieprogramma 2021-2025 vindt u op pag. 642 in bijlage 2 van het WUP 2018.)

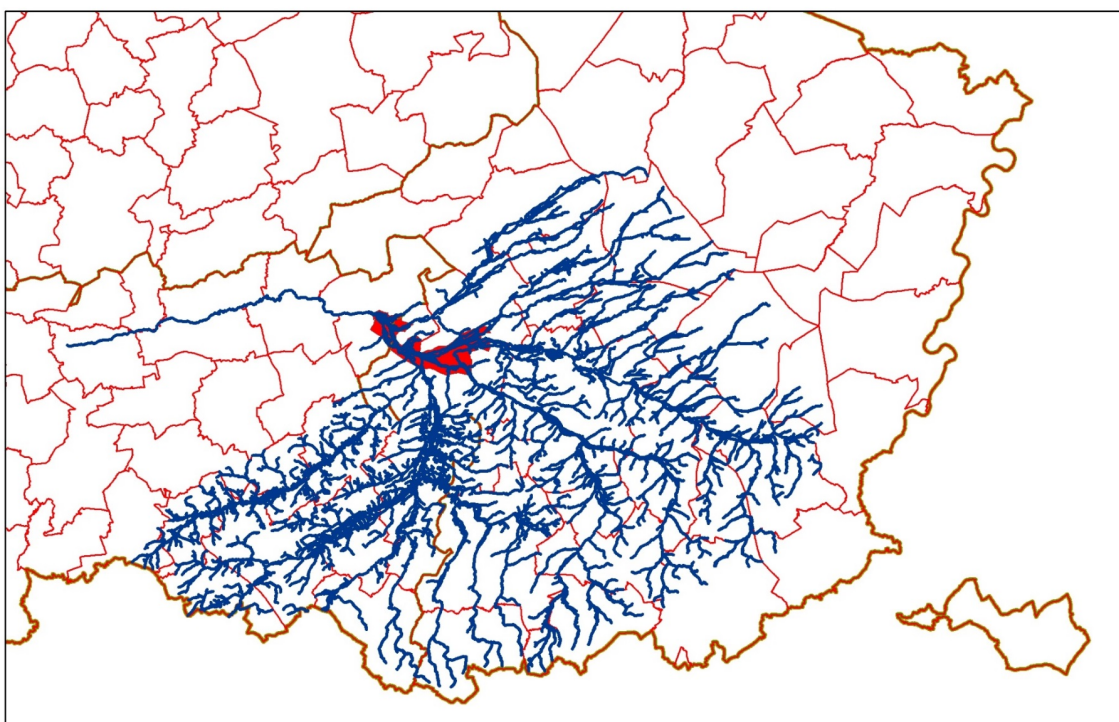
Advisering IP

Ondanks de achterstand op het vlak van riolering haalt de Velpe relatief goede resultaten inzake biologie van de waterloop. Dit komt ondermeer door het feit dat bepaalde trajecten al gedurende een periode van ongeveer twintig jaar niet of nauwelijks geruimd worden, waardoor de structuurkwaliteit toeneemt. In 2018 werd het Integraal Project Velpe opgestart. Het Bekkenbestuur vraagt dan ook aan de betrokken waterbeheerders om de nodige inspanningen te doen en aan de andere administraties, betrokken in deze projecten (via het Integraal Project) om hieraan mee te werken. Hierbij denken we bijv. aan het oplossen van het vismigratieknelpunt ter hoogte van de Arnoutsmolen en aan de monding van de Velpe en aan structuurherstel ter hoogte van het GOG Hoeleden en op de recent verworven gronden van ANB aan de Velpe.

2.1.6 Schulensbroek en Webbekomsbroek (aandachtsgebied Mangelbeek, aandachtsgebied Herk)

Tussen Lummen, Herk-de-Stad, Halen en Diest komen diverse waterlopen samen. Het betreft de Demer, Mangelbeek, Herk, Velpe en Zwarte Beek. Hier zijn in het verleden de overstromingsgebieden van Schulen en Webbekom uitgebouwd. Dit overstromingsgevoelig gebied is het waterveiligheidscentrum van het Demerbekken en een thuis voor zeldzame watergebonden natuur. Meer informatie over dit gebied vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

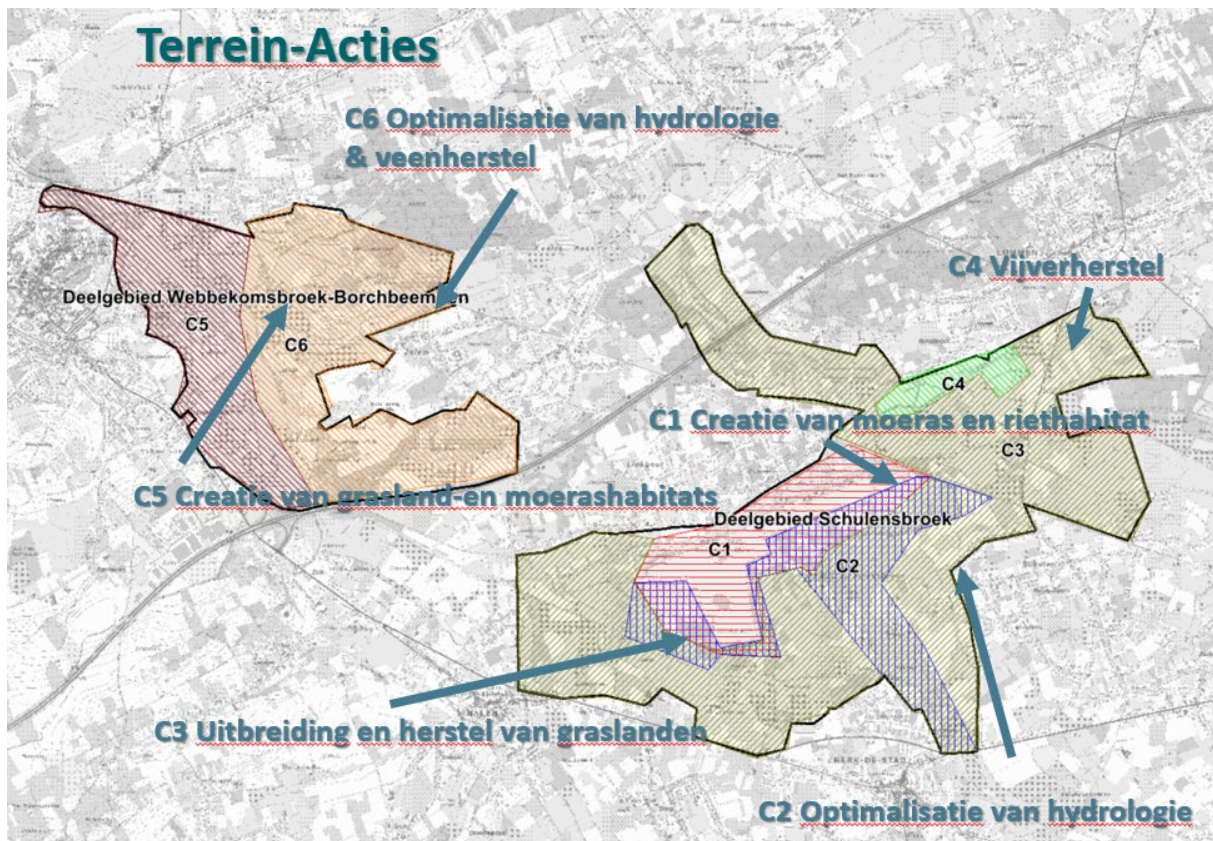

Schulensbroek en Webbekomsbroek als 'navel' van het Demerbekken

ORGANISEREN/COÖRDINEREN GEBIEDSGERICHT OVERLEG INTEGRAAL PROJECT SCHULENSBROEK, (AANDACHTSGEBIEDEN HERK/MANGELBEEK) (ACTIE9_C_003), VERHOGING ECOLOGISCHE KWALITEIT SCHULENSBROEK REKENING HOUDEND MET HOOFDFUNCTIE WATERBERGING (ACTIE 4B_E_283)

Voor dit gebied werd eind 2016 Life Delta opgestart, een actieplan ten voordele van bedreigde Europese beschermde soorten in de Demervallei door brede samenwerking. Hoewel het project nog voor een deel in studiefase zit, kregen we in 2018 al een zicht op de eerste uitvoeringen.

Terreinacties in het gebied Schulensbroek-Webbekomsbroek in het kader van Life Delta.

De eerste uitgevoerde werken van Life Delta in het gebied Webbekomsbroek / Borchbeemden hadden betrekking op een herstelproject van de open, natte vallei, oa. ten voordele van moerassoorten als porseleinhoen, kwartelkoning en bruine kiekendief. Wilgenopslag in de valleigraslanden en hoge elementen op de tramwegberm werden verwijderd.

De eerste uitgevoerde werken van Life Delta in het gebied Webbekomsbroek / Borchbeemden

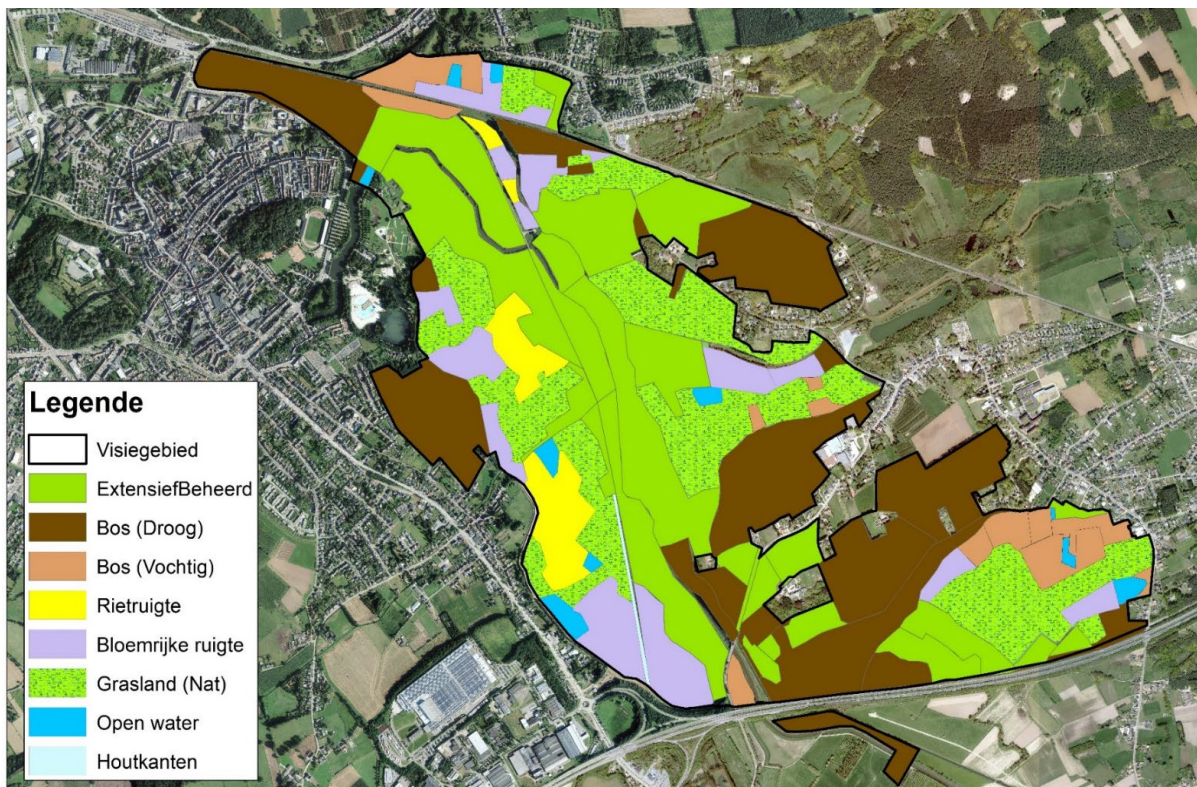

De inspanningen leidden in 2018 tot een eerste broedgeval van de grauwe klauwier.

Grauwe klauwier terug in het gebied Schulensbroek.

In 2018 werd een verkenningsnota voor het gebied opgemaakt voor de percelen, die in eigendom zijn van ANB en VMM, met daarin een visie en aanduiding van een visiegebied voor de volgende 24 jaar.

Visie op het gebied Schulensbroek-Webbekomsbroek in het kader van het Life Delta project.

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Voor Schulensbroek was volgende bovengemeentelijke rioleringsprojecten in 2018 in uitvoering:

- 22513A aansluiting Keiberg in Herk-De-Stad (Uitgevoerd)

TP AQF die in 2018 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

Volgend technisch plan werd in 2018 door het ABO Demerbekken geadviseerd:

- 21971V 'Afkoppelen Industrieweg' (Herk-de-Stad) voorwaardelijk gunstig (29/11/2018)

Advisering IP

Recent werd het Life Delta project voor het Schulensbroek en Webbekomsbroek opgestart. Hierbij worden met Europese cofinanciering maatregelen uitgetekend die de waterbergingscapaciteit niet in gedrang brengt, de 'natte natuurwaarden' van dit gebied versterken en het recreatieve medegebruik hier mogelijk maken. Het Bekkenbestuur moedigt deze maatregelen aan en vraagt aan de initiatiefnemers om een breed draagvlak te vinden bij alle actoren vooraleer over te gaan tot uitvoering van de maatregelen.

Het bekkenbestuur vraagt om te onderzoeken in hoeverre het binnenbekken van het Schulensbroek / het Schulensmeer kan ingezet worden om water te stockeren voor drogere periodes. De bekkenraad is zich bewust van de belangrijke functie die het Schulensmeer vervult bij overstromingen en voor de ecologie en vraagt zeker niet om die functies te hypothekeren, maar wel om te onderzoeken of het Schulensmeer ook zou kunnen ingezet worden bij droogte (door meer water te stockeren en dit bij droogte begeleid ter beschikking te stellen van landbouwers). Dit zou eventueel ook mogelijkheden kunnen geven van win-wins met de natuurdoelstellingen in het gebied (waar ook het project Delta Life loopt). Uiteraard dienen dan ook andere voorwaarden te worden vervuld, zoals het ontbreken van een blauwalgenprobleem in de zomer, hetgeen door de geplande maatregelen van vernatuurlijking van het meer en door de verbeterende waterkwaliteit kan worden gerealiseerd.

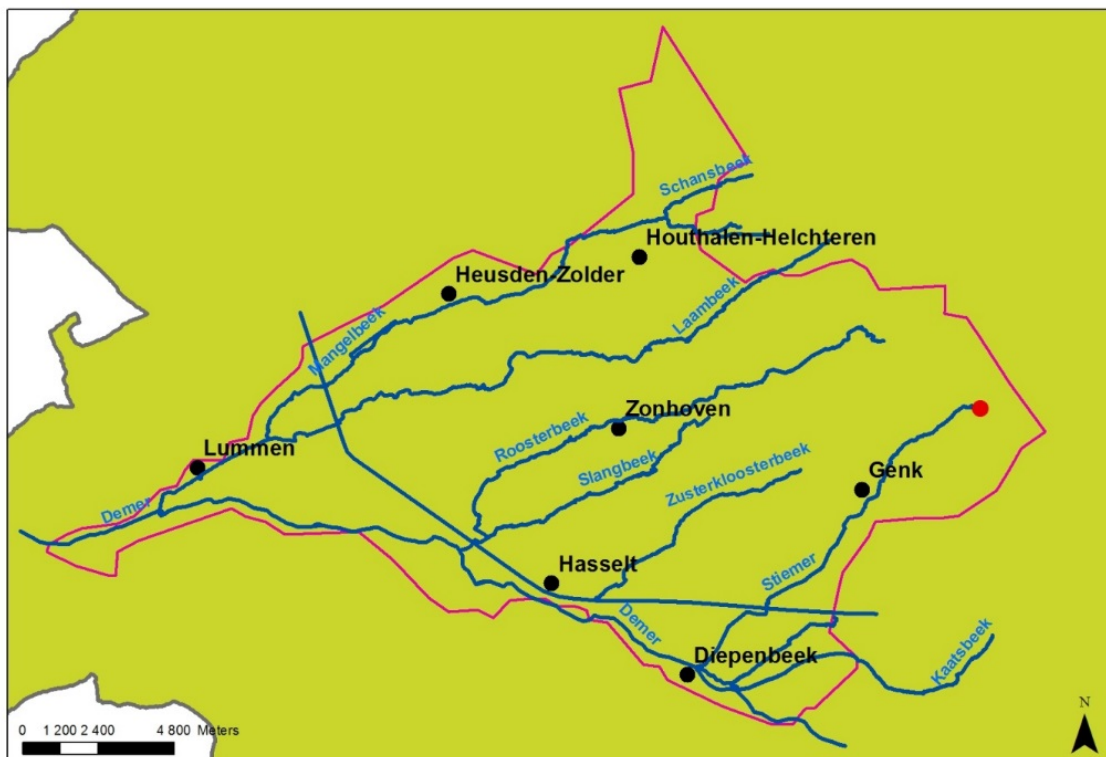

2.1.7 De Wijers (aandachtsgebied Mangelbeek)

Het gebied de Wijers omvat enerzijds het vijverkerngebied rond Zonhoven. Anderzijds omvat het (op grondgebied van Lummen, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren, Genk en Hasselt) de valleigebieden van de Mangelbeek, de Roosterbeek en de Stiemerbeek. De Wijers, gekenmerkt door een 8-tal parallelle beken die gevoed worden vanaf het Kempens plateau, vormden in het verleden, een geschikt gebied voor het aanleggen van viskweekvijvers. Langs de 8 beekvalleien vinden we een hoge concentratie aan Wijers, samen meer dan 1000 vijvers. Voor het gebied van de Wijers coördineert de provincie diverse projecten. Waterkwaliteit en waterkwantiteit komt hierbij onder andere aan bod. Meer informatie over de Wijers vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

9_C_0020 - ORGANISEREN & COÖRDINEREN GEBIEDSGERICHT OVERLEG VOOR AFSTEMMING EN WIN-WIN'S IKV DE VERDERE UITVOERING VAN HET INTEGRAAL PROJECT DE WIJERS, MET BIJZONDERE AANDACHT VOOR AANDACHTSGEBIED MANGELBEEK EN AANDACHTSGEBIED DEMER II

Het bekkensecraariaat werkt hier binnen het kader van het **samenwerkingsverband 'De Wijers'**, sinds enige tijd gecoördineerd door de provincie Limburg. Daarnaast staat ook in de drie nieuwe landinrichtingsprojecten voor de Wijers het (integraal) wateraspect vooraan.

Een overzicht van de gemeenten en waterlopen in het gebied van de Wijers.

Het gebied omvat zeven gemeenten (zie kaartje hierboven). Allerlei projecten, oa. van Regionaal

Landschap Lage Kempen en van de VLM (strategisch project) hebben geleid tot een breed **samenwerkingsverband**, een **goedgekeurde gemeenschappelijke visie** (9 strategische, 24 operationele doelen) en een actielijst van **150 prioritair te realiseren acties**.

De VLM focust zich nu op de 3 landinrichtingsprojecten, die in 2018 werden opgestart. De focus van de landinrichtingsprojecten '**De Wijers – Roosterbeek Mangelbeek**' en '**De Wijers – Stiemerbeek Zusterkloosterbeek**' ligt voornamelijk op het versterken van de natuur, het watersysteem en de landbouw in het gebied. Het project '**De Wijers – Beleven**' moet de beleefbaarheid van De Wijers voor bewoners, toeristen en recreanten verbeteren. Verschillende acties dragen bij aan het stroomgebiedbeheerplan.

Het bekkensecretariaat participeert actief in het integraal overleg van de Wijers en in de vermelde landinrichtingsprojecten en heeft samen met Departement Omgeving het '**Waterplatform voor de Wijers**' opgestart. De laatste Demerdag (zie verder) stond trouwens in het teken van dat Waterplatform voor de Wijers.

In kader van het Waterplatform van de Wijers werd eind vorig jaar een **watermapping**-opdracht uitgeschreven door het departement Omgeving, dat werd gegund aan de onderzoeksgroep stedenbouw en architectuur (OSA) van de KU Leuven. De opdracht is om het watersysteem in al haar facetten in beeld te brengen en dit te verbeelden via kaarten, schema's, stroomdiagrammen enzovoort. Op het waterplatform van 14/12/2018 werd hierover al een korte introductie gegeven. Verdere participatiemomenten in dit project volgen in 2019 (22 maart en 29 mei)

In 2018 werden de drie landinrichtingsprojecten van de Wijers en hun planbegeleidingsgroepen (zie hiervoor) opgestart. In 2019 zullen de planbegeleidingsgroepen het traject met de individuele projecten uitwerken en wordt er ook een wedstrijd georganiseerd voor quick-wins.

Zie ook de acties rond de Stiemerbeek in Genk en Diepenbeek onder het hoofdstuk Demer Limburg.

SANERINGSINFRASTRUCTUUR

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Voor de Wijers waren volgende bovengemeentelijke rioleringsprojecten in 2018 in uitvoering:

- 22281A zuidelijke toevoerleiding naar RWZI Zonhoven: deel RWA diam. 500 samen met Infrabel in Zonhoven (Uitgevoerd)
- 22281B zuidelijke toevoerleiding naar RWZI Zonhoven in Zonhoven (Uitgevoerd)

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2020-2024

Voor De Wijers werden volgende projecten opgedragen op het OP2020:

Voor het zuiveringsgebied Genk

- 23071 GENK Uitbreiding en aanpassing RWZI Genk
- 23084 HOUTHALEN-HELCHTEREN Pompstation en persleiding tussen Hengelhoef en de

bestaande riolering in de Hengelhoefstraat

- 23391 GENK Sanering overstort Slagmolen

Voor het zuiveringsgebied Zolder

23548 ZONHOVEN Optimalisatie overstorten Roosterbeek (studie)

Advisering Optimalisatieprogramma 2021 -2025

Volgende projecten worden als prioritair voor opname op het OP 2021-2025 geadviseerd:

- **RWZI Houthalen-centrum: supprimering van de regenwaterstraat***
- (Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Demerbekken bij het Optimalisatieprogramma 2021-2025 vindt u op pag. 64 in bijlage 2 van het WUP 2018.*

Advisering IP

De nieuwe landinrichtingsplannen voor de Wijers werden goedgekeurd en opgestart. En in het kader van het Waterplatform van de Wijers werd door het departement omgeving een studie Watermapping opgestart. Het Bekkenbestuur vraagt om bij uitwerking van deze plannen voldoende en op een integrale manier rekening te houden met de diverse wateraspecten in en rond de Wijers: waterkwaliteit, waterbeleving, wateroverlast, watergevoelige natuurwaarden,

Voor de Mangelbeek vraagt het bekkenbestuur om, in aansluiting op de ecohydrologische studie van de Mangelbeek, te voorzien in mogelijkheden van structuurherstel van deze waterloop.

De bekkenraad vraagt aan de verantwoordelijke instanties om te onderzoeken in hoeverre het mijnverzakkingswater kan gebruikt worden om in de toekomst de effecten van droogte, zowel voor natuur als landbouw, te milderen. Deze problematiek mag zeker niet ontbreken in de bestaande studies van Waterplatform de Wijers en het Droogteonderzoek van de provincie Limburg.

2.1.8 De Drie Beken (aandachtsgebied De Hulpe-Zwart Water)

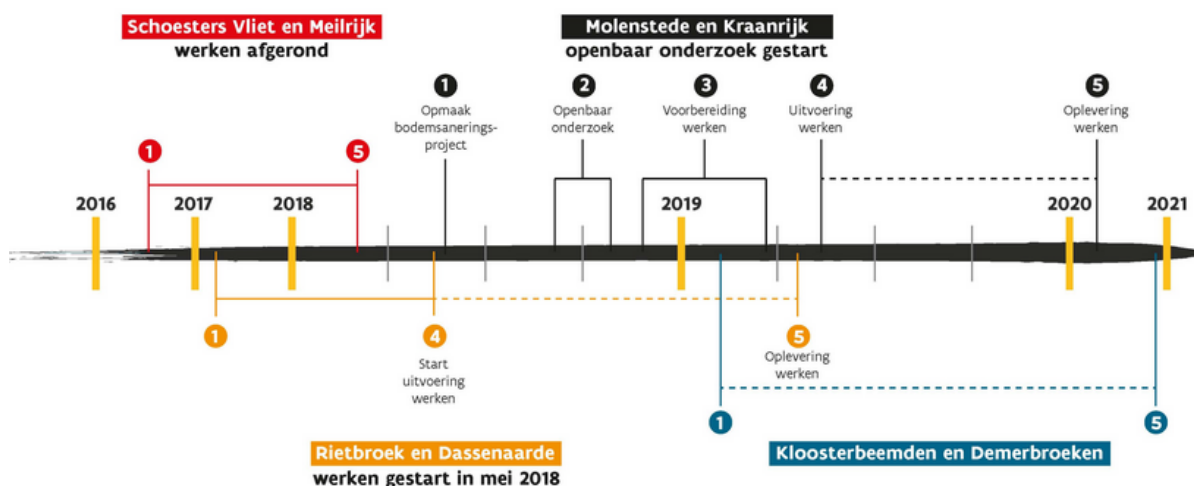
Het gebied de Drie Beken betreft het afstroomgebied van de Grote Beek, Kleine Beek en Middelbeek. Het strekt zich uit van het militair domein in Leopoldsburg, via Tessenderlo, Diest tot in de Demerbroeken tussen Zichem en Testelt. Voor de Vallei van de Drie Beken is het bodemsaneringsproject van de Grote Beek (ook gekend als de Winterbeek, Zwart Water of De Hulpe) het belangrijkste project om een goede ecologische toestand te halen. Daarnaast zijn er nog diverse rioleringswerken uit te voeren. Meer informatie over de Vallei van de Drie Bekken vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

ORGANISEREN & COÖRDINEREN GEBIEDSGERICHT OVERLEG VOOR HET INTEGRAAL PROJECT DE DRIE BEKEN, MET BIJZONDERE AANDACHT VOOR AANDACHTSGEBIED HULPE-ZWART WATER (ACTIE 9_C_0008)

Het bekkensecretariaat van het Demerbekken startte in 2009 het Integraal Project 'De Drie Beken'. Dit overleg resulteerde oa. in een groot beeksaneringsproject, getrokken door de Vlaamse Milieumaatschappij in nauwe samenwerking met OVAM, ANB en andere partners, waarover gerapporteerd wordt in volgende actie:

INTEGRAAL SANERINGSPROJECT GROTEBEEK INCLUSIEF HERSTEL STRUCTUURKwaliteit (ACTIE 4B_E_316)

In uitvoering van het Integraal Project 'De Drie Beken' startte de Vlaamse Milieumaatschappij in maart 2017 de effectieve werken aan de Winterbeek. Het bekkensecretariaat volgt het project mee op. Tegen 2021 moet maar liefst 17 km vervuilde waterbodem van de Winterbeek en haar vallei gesaneerd zijn. De OVAM, de VMM en Tessenderlo Chemie sloegen hiervoor de handen in elkaar. De sanering brengt een goede watertoestand in de vallei van de Winterbeek, een aandachtsgebied van het stroomgebiedbeheerplan 2016-2021, alvast een stap dichterbij. De saneringswerken verlopen gefaseerd over vier jaar volgens de stroomrichting van de Winterbeek.

Tijdschema van de werken aan de winterbeek.

De werken in deelgebied "Schoesters Vliet en Meilrijk", opgestart in februari 2017 op het grondgebied van Beringen, Tessenderlo en Diest werden intussen afgerond. Het deelgebied strekt zich uit van de

Paalseweg in Tessenderlo tot net voorbij de Hasseltsebaan in Diest. De weken in het tweede deelgebied Rietbroek en Dassenaarde werden gestart in mei 2018. Voor het gebied Molenstede en Kraanrijk werd in 2018 het openbaar onderzoek gestart. Meer concrete informatie over dit project vindt u op www.winterbeek.be.

SANERINGSINFRASTRUCTUUR

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Voor De Drie Beken was het volgende bovengemeentelijke rioleringsproject in 2018 in uitvoering:

- 22213 Optimalisatie overstort RWZI Tessenderlo in Tessenderlo (Uitgevoerd)

TP AQF die in 2017 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

Volgende technische plannen werden in 2017 door het ABO Demerbekken geadviseerd:

- 23113 'Optimalisatie overstort Begijnwinning' (Tessenderlo) ongunstig (29/11/2018)

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2020-2024

Voor De Drie Beken werden volgende projecten opgedragen op het OP2020:

Voor het Zuiveringsgebied Westerlo

- 22910BV TESSENDERLO : *Aanleg gescheiden riolering in Sparrenweg (tussen huisnr 143 en 230)*

Advisering Optimalisatieprogramma 2021-2025

Er zijn geen projecten prioritair voor opname op het OP 2021-2025 geadviseerd.

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van de Demerbekken bij het Optimalisatieprogramma 2021-2025 vindt u op pag. 64 in bijlage 2 van het WUP 2018.)

Advisering IP

De bodemsanering van de Winterbeek werd opgestart in 2017 en loopt tot 2021. Het bekkenbestuur juicht deze concrete realisaties (en de samenwerking tussen diverse actoren) zeer sterk toe en vraagt deze positieve dynamiek vol te houden tot heel de Winterbeek gesaneerd is. Bij uitvoering van de werken dient voldoende te worden gecommuniceerd (planning werken, verantwoording werken, ...) naar de eigenaars en gebruikers van de gronden toe zodat de middelen die de Vlaamse overheid hier inzet ook maatschappelijk worden geapprecieerd.

Tegelijk juicht het Bekkenbestuur de realisatie van enkele rioleringswerken toe die de vuilvracht

uit de vallei houden. Het Bekkenbestuur vraagt echter om ook concreet werk te maken van de aansluitende opgedragen rioleringswerken zodanig dat de verzamelde vuilvracht effectief wordt afgevoerd naar de RWZI te Diest en na uitvoering van de werken niet via enkele puntlozingen in de waterlopen terecht komen.

De bekkenraad vraagt aan de betrokken instanties de mogelijkheid te onderzoeken om een evaluatie te voorzien van de waterkwaliteit en de relatie met de vergunde lozingen bij afronding van de werken aan de Winterbeek.

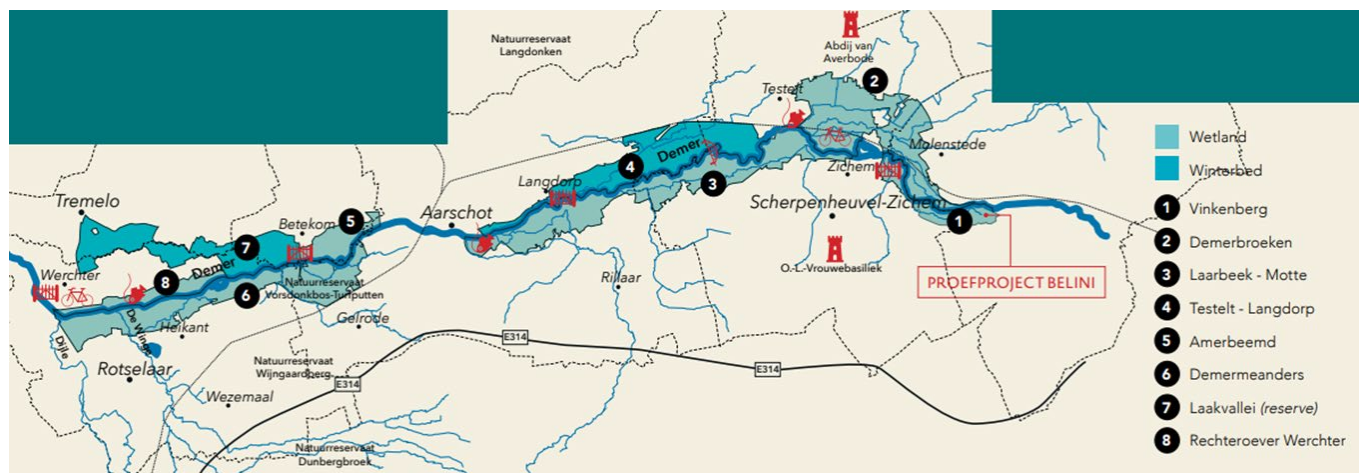
2.1.9 Demervallei (aandachtsgebied Demer VI, aandachtsgebied Demer VII)

De Demervallei tussen Diest en Werchter wordt in de nabije toekomst heringericht in het kader van het lopende Sigma-project en het strategisch project Demervallei, dat door het Regionaal Landschap Noord-Hageland wordt gecoördineerd. Meer informatie over de Demervallei vindt u op de [website van het Demerbekken](#).

STIMULEREN VAN AFSTEMMING & WIN-WINS IN HET INTEGRAAL PROJECT DEMERVALLEI (INTEGRAAL PROJECT DEMER TUSSEN DIEST EN WERCHTER) DOOR ACTIEVE MEDEWERKING AAN STRATEGISCH PROJECT DEMER EN SIGMA DEMERVALLEI. (ACTIE 9_C_033)

In 2018 werden de Demerbakens verder afgewerkt (zie hierna) en werden de voorbereidingen getroffen voor de eerste aansluitingen van Demermeanders in 2019. Dit alles binnen de integrale visie voor de Demervallei en Laak, waarin de verschillende partners zich engageren om de wateroverlast aan te pakken en de natuur in de Demer en zijn vallei te herstellen en versterken.

Demervallei tussen Diest en Werchter wordt in de nabije toekomst heringericht in het kader van het lopende Sigma-project en het strategisch project Demervallei, dat door het Regionaal Landschap

Overzicht van deelgebieden in het project Demervallei.

Situering Bressen project (Sigma) Demervallei.

Situering Meanders project (Sigma) Demervallei.

De komende jaren worden 30 oude meanders van de Demer weer aangesloten op de rivier. Hierdoor kunnen hoge waterpeilen op een natuurlijke manier gebufferd worden en zal er in droge periodes minder verdroging optreden. Kwelgebieden worden hersteld en op een aantal, weldoordachte locaties zal overstromingswater opnieuw de vallei kunnen instromen. **De Laak wordt terug watervoerend gemaakt door de verbinding met de Demer op twee plaatsen te herstellen.** Zo krijgt zeldzame natuur in de Demervallei en de Laak alle kansen en komt een goede waterkwaliteit alvast een forse stap dichterbij. De Laak (die behoort tot het Dijle-Zennebekken, maar als verbinding tussen Demer en Dijle sterk aansluit op dit gebied), werd overigens geselecteerd voor het project Waterlandschap.

8A_F_0002 - AFSTEMMEN RECREATIEDRUK IN DE DEMERVALLEI OP DE DRAAGKRACHT VAN HET SYSTEEM

Regionaal Landschap Noord-Hageland, Toerisme Vlaams Brabant en de Demergemeenten investeren in de 'Demerbakens', zichtbare toegangspoorten naar de natuurlijke Demervallei.

In 2018 werden de twee laatste Demerbakens ingehuldigd. In Diest, vlak langs de Demer betreft dat enkele banken in de vorm van een antiek kanon, in Rotselaar kan je 'meanderend' door de bomen wandelen.

Enkele banken in Diest, in de vorm van een antiek kanon.

In Rotselaar kan je tot in de bomen wandelen.

SIGMAPLAN DEMERVALLEI (ACTIE 6_G_0011)

De werken voor de aankoppeling van de eerste Demermeander in de buurt van Vinkenbergh (Diest) starten begin 2019. In het kader van het Sigmoidplan en de Integrale Visie op de Demervallei en Laak gaat de Vlaamse Waterweg de komende jaren een 30-tal oude meanders opnieuw op de rivier aansluiten. Een unieke kans voor andere actoren om mee te werken aan het herstel van de Demer en haar vallei. Ook het bekkensecretariaat Demerbekken zet zijn schouders onder dit project. Dit deel van de Demervallei is aangeduid als aandachtsgebied. Het herstel van de rivierstructuur en de natuurlijke rivierdynamiek zijn uitermate belangrijk voor de goede watertoestand. De afgesneden meander in de buurt van de Vinkenbergh in Diest wordt als eerste opnieuw aan de Demer gekoppeld. Verder wordt het waterpeil van de Leigracht verhoogd waardoor het grondwaterpeil in de omgeving van de gracht zal stijgen, wat kansen geeft aan de ontwikkeling van natte natuur. Een bijkomend dijkje moet de omgeving tegen wateroverlast beschermen. Het project wordt **ondersteund door het Europese LIFE-project Belini**. De werken aan de Demer moeten oa. twee problemen oplossen: verdroging en

wateroverlast.

8A_E_0301 - ANALYSE VAN HYDROMORFOLOGISCHE ONTWIKKELINGSMOGELIJKHEDEN EN UITVOEREN VAN DE MEEST GEPASTE STRUCTUURHERSTELMAATREGELEN VOOR DE WATERLOPEN VAN 2DE EN 3DE CATEGORIE IN DE AANDACHTSGEBIEDEN (SGBP) BINNEN DE DEMERVALLEI TUSSEN DIEST EN WERCHTER (ACTIE 8A_E_0301)

Het bekkensecretariaat werkt samen met de waterbeheerders (de Vlaamse Waterweg, provincie Vlaams Brabant, Watering de 8 beken) om de nodige maatregelen tot structuurherstel te initiëren. Hiertoe werd op 9 februari 2017 door het bekkensecretariaat een specifiek overleg georganiseerd over de problematiek rond waterkwaliteit en waterkwantiteit in het gebied Vorsdonkbroek-Turfputten.

SANERINGSINFRASTRUCTUUR

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Voor de Demervallei waren volgende bovengemeentelijke rioleringsprojecten in 2018 in uitvoering:

- 22390 Verbindingsriolering Tielse Baan in Aarschot (Uitgevoerd)
- 96274HB Collector Bekafiaan en aansluiting Langdorp (vervroegde uitvoering met AWV) in Aarschot (Uitgevoerd)
- 21875 Optimalisatie overstorten Weidestraat-Leigrachtstraat in Diest (Uitgevoerd)
- 22280A Aansluiting Vleugt en Blanklaar op collector Schaffen fase 2 - vervroegde uitvoering gecomb. met AWV in Diest (Uitgevoerd)
- 22411 Verbindingsriolering Kelbergen-Engelbeek in Diest (Uitgevoerd)
- 22419 Verbindingsriolering Rode in Diest (Uitgevoerd)
- 20483 RWZI Diest fase 2 - uitbreiding tot 27000 IE in Diest (Uitgevoerd)
- 22732 Optimalisatie Verbindingsriolering 98284 Halense Baan in Diest (Uitgevoerd)
- 22893 Heraanleg collector tussen Vissersstraat en Zichemsepoort in Diest (Uitgevoerd)
- 20759 Verbindingsriolering Bredestraat Scherpenheuvel in Zichem (Uitgevoerd)
- 20769 Verbindingsriolering Steenweg op Diest in Scherpenheuvel-Zichem (Uitgevoerd)

TP AQF die in 2017 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

Volgende technische plannen werden in 2017 door het ABO Demerbekken geadviseerd:

- 23116 'Optimalisatie Diestsesteenweg (Demervallei tot Haterbeekstraat)' (Aarschot) voorwaardelijk gunstig (29/11/2018)

Advisering Optimalisatieprogramma 2021-2025

- 23563 Verbindingsriolering Wijnberg en Pals Aarschot
- AQF 10364 Aansluiting Oudenbos (aanpassing) Aarschot
- AQF 8364 Verbindingsriolering Schoonderbeukenweg Aarschot
- 22979 Verbindingsriolering Keulestraat fase 2 Tielt-Winge
- 23337 Collector Houwaart fase 2 Tielt-Winge

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van de Demerbekken bij het Optimalisatieprogramma 2021-2025 vindt u op pag. 72 in bijlage 2 van het WUP 2018.)

Advisering IP

In de Demervallei tussen Diest en Werchter worden, na jaren van studiewerk, de eerste concrete realisaties van het Sigmaproject Demervallei uitgevoerd worden. Het Bekkenbestuur feliciteert alle partners in de dit project, in eerste instantie de Vlaamse Waterweg en ANB, maar evenzeer de provincie Vlaams-Brabant, Regionaal Landschap Noord-Hageland en de Demergemeenten voor de realisaties, de goede samenwerking en de sterke projectdynamiek en moedigt hen aan om deze inspanning de komende jaren vol te houden.

Het bekkenbestuur vraagt zich af of er geen mogelijkheid bestaat om te voorzien in meer duiding ter plaatse (bijv. infopanelen bij de Demerpoorten, aangesloten meanders), die bijv. uitleggen waarom de brug in Betekom versierd is met een meandermotief). Mensen blijken heel gecharmeerd te zijn door het initiatief, maar zijn niet altijd op de hoogte van de visie die er achter ligt.

2.2 Gebiedsspecifieke acties in andere gebieden

2.2.1 Getes-Melsterbeek

Zowel de Grote als de Kleine Gete ontspringen in Wallonië. De Grote Gete stroomt doorheen het centrum van Tienen, de Kleine Gete doorheen het centrum van Zoutleeuw. Na samenvloeiing te Budingen stroomt de Gete verder in een zeer brede vallei tot in Halen waar de Gete doorheen het centrum stroomt. Verder afwaarts mondt de Gete uit in De Demer. De Melsterbeek stroomt doorheen Sint-Truiden en mondt uit in de Gete juist opwaarts van het centrum van Halen.

ORGANISEREN & COÖRDINEREN GEBIEDSGERICHT OVERLEG VOOR AFSTEMMING & WIN-WINS TUSSEN DE ACTIES BINNEN EN TUSSEN DE VERSCHILLENDE MAATREGELENGROEPEN EN OM VERDER ACTIES/PROJECTEN TE STIMULEREN IN HET KADER VAN HET INTEGRAAL PROJECT GETES-MELSTERBEEK (ACTIE 9_C_004)

Het bekkensecretariaat realiseert deze actie door een nauwe samenwerking met het strategisch project Getestreek en de samenwerking met de waterbeheerders.

STRATEGISCH PROJECT GETESTREEK

Watering Grote Gete investeert in beekherstel en aangepast beheer

In het kader van het integraal project 'Getes' organiseert het bekkensecretariaat al enkele jaren gebiedsgericht overleg met wateringën, lokale besturen en betrokken administraties. Het overleg resulteerde al in een ecologisch investeringsproject voor de rivierdonderpad in de Deysbeek en Waarbeek, een project dat watering Kleine Gete in de loop van 2019 op het terrein uitvoert met ondersteuning van de provincie Vlaams-Brabant. Op 9 oktober 2018 gaf minister Schauvliege goedkeuring aan het project 'beekstructuurherstel en aangepast waterbeheer' van watering Grote Gete. Het project omvat drie deelprojecten: 's Hertogengracht en Waarbeek, Loop VIII en Braambeek.

Deelproject 1: inrichten Waarbeek en herstel s'-Hertogengracht

De 's-Hertogengracht is een belangrijke leigracht voor de afwatering van de vallei van de Grote Gete. Omdat de s'-Hertogengracht lokaal als belangrijkste afvoer fungeert, krijgt de gracht geregeld een intensief onderhoud. De gracht loopt parallel met de Waarbeek.

Met dit deelproject krijgt de Waarbeek over 2,3 km een inrichting als hoofdafvoer, waardoor

's-Hertogengracht net opwaarts van de monding van de

een extensiever beheer van de s'-Hertogengracht mogelijk wordt. Voor de 's Hertogengracht is voorzien in structuurherstel en een aangepast beheer. [Waarbeek \(foto Peter Maris\)](#)

Dat zal een positieve impact hebben op de ecologie en de waterkwaliteit van de 's-Hertogengracht en op het lokaal herstel van de grondwaterstand van percelen in natuurbeheer. Doordat de drainerende werking van de 's-Hertogengracht wegvalt, kan het gebied voortaan als natuurlijke 'spons' dienen in tijden van droogte en overstroming.

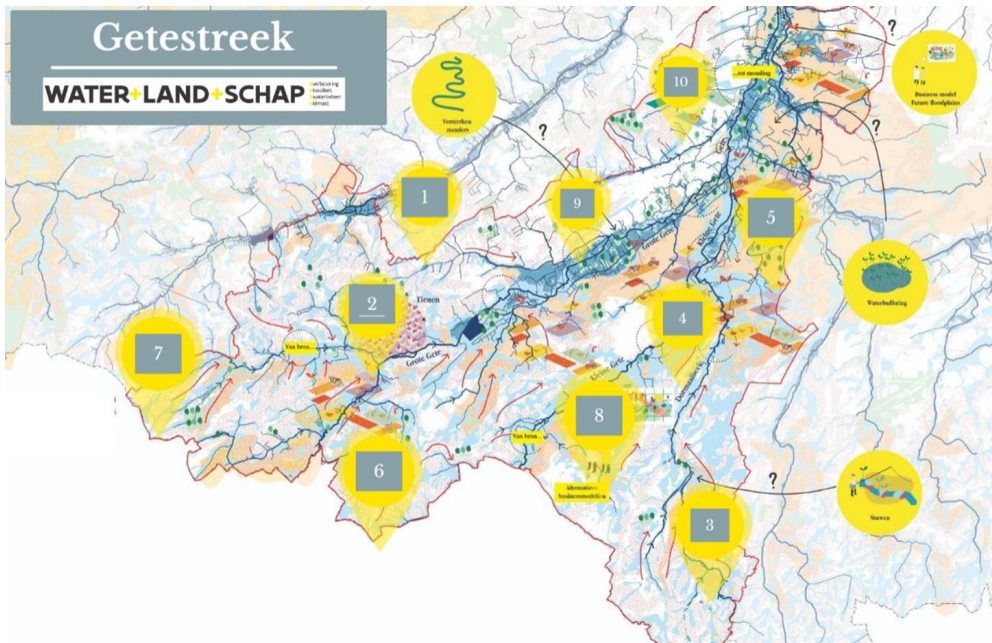
Deelproject 2: verleggen loop VIII

De Loop VIII stroomt dwars door het natuurreserveat Doysbroek. De loop krijgt regelmatig een intensief onderhoud zodat de bovenstroomse landbouwpercelen voldoende kunnen afwateren. Het verleggen van Loop VIII buiten het Doysbroek garandeert de verdere afwatering van de opwaartse percelen, en voorkomt tegelijk verdroging en versterking in het natuurgebied door intensief onderhoud.

Deelproject 3: openleggen Braambeek

De ingebuisde Braambeek heeft haakse bochten en de overwelling verkeert in een slechte staat waardoor in de Kwadepasstraat in Linter regelmatig wateroverlast voorkomt. In 2019-2020 zal Aquafin de vuilvracht van de Braambeek saneren. Een opportuniteit om tegelijk de beekloop te verleggen naar de achterkant van de woningen in de Kwadepasstraat. Er komt een nieuw tracé van ongeveer 250 meter in open bedding. Het project brengt zo een structurele oplossing voor de wateroverlast en verhoogt de ecologische en belevingswaarde van de Braambeek.

De Getes zijn, onder impuls van de actieve medewerkers van het Strategisch project Getestreek, eveneens één van de laureaten van het project Waterlandschap, dat in 2019 verder wordt uitgewerkt.

Overzicht van geplande acties in het kader van waterlandschap voor de Getestreek .

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Voor Getes en Melsterbeek waren volgende bovengemeentelijke rioleringsprojecten in 2018 in uitvoering:

- 22416A Toevoerleiding naar KWZI Hoegaarden - Hoksem: deel A in Hoegaarden (In uitvoering)
- 22416B Toevoerleiding naar KWZI Hoegaarden - Hoksem: deel B in Hoegaarden (In uitvoering)
- 22416C Toevoerleiding naar KWZI Hoegaarden - Hoksem: deel C in Hoegaarden (In uitvoering)
- 22592 RWA leiding in Sint-Jansstraat te Hoxem (Hoegaarden) in Hoegaarden (In uitvoering)
- 21647 Verbindingsriolering Orsmaal in Linter (In uitvoering)
- 22902 collector Oude Spoorweg(Linter) fase 2 in Linter (In uitvoering)
- 21131 Verbindingsriolering Rummen fase 1 of KWZI in Geetbets (Uitgevoerd)
- 21373A Verbindingsriolering Ezemaal - Getestraat en Konijnenberg in Landen (Uitgevoerd)
- 23043 Heraanleg collector Attenhoven in Landen (Uitgevoerd)
- 22121 Wilderen opname lozingspunt in Sint-Truiden (Uitgevoerd)
- 22920A Renovatie Moerriool Diestersteenweg (tussen Guvelingenlaan en tuinbouwschool) in Sint-

TP AQF die in 2017 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

Volgende technische plannen werden in 2017 door het ABO Demerbekken geadviseerd:

- 21508 'KWZI Melkwezer' (Linter) (29/11/2018)

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2020-2024

Voor het gebied Getes-Melsterbeek werden volgende projecten opgedragen op het OP2020:

In het zuiveringsgebied Geetbets

- 20499 GEETBETS RWZI Geetbets Fase

In het zuiveringsgebied Sint-Truiden

- 23396 SINT-TRUIDEN Optimalisatie Zepperen

Advisering Optimalisatieprogramma 2021-2025

Volgend project wordt als prioritair voor opname op het OP 2021-2025 geadviseerd:

- 20501 : Collector Roelbeek (Linter) of KWZI

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van de Demerbekken bij het Optimalisatieprogramma 2021-2025 vindt u op pag. 72 in bijlage 2 van het WUP 2018.)

Tabel 1: bijsturingen acties Getes-Melsterbeek

Actie nr	Actietitel	Initiatiefnemer(s)	Betrokkene	Actie ifv KRLW/ORL	Bijsturing (aanpassing/actie wordt geschrapt/nieuwe actie)	Bijsturing motivatie
	Ruimte voor water Boenebeek Montenaken	Watering Sint-Truiden			Nieuwe actie	
	Ruimte voor water Cicindria Jeuk	Watering Sint-Truiden			Nieuwe actie	
	Beek bevrijd: Cicindria te Kerkom en Bevingen	Watering Sint-Truiden			Nieuwe actie	
	Beekstructuurherstel en aangepast waterbeheer. 's Hertogengracht, Waarbeek, Loop VIII en Braambeek.	Watering Grote Gete			Nieuwe actie	

Advisering IP

In de valleien van Getes werd het Strategisch Project Getestreek opgestart, waarin de Getevallei een primordiale rol speelt. Het is zaak om voor dit gebied zowel een gedragen visie te ontwikkelen op het (integraal) waterbeleid als door concrete realisaties, in samenspraak tussen en samenwerking met de verschillende waterbeheerders en alle betrokken open ruimte actoren. De selectie van het gebied binnen het project Waterlandschap levert de nodige middelen en energie om deze doelstellingen te bereiken. Het Bekkenbestuur staat achter deze inspanningen en vraagt aan alle waterbeheerders en de actoren binnen het gebied om, oa. in het kader van het strategisch project en water landschap te werken aan concrete realisaties en een gedragen visie op het vlak van het integraal waterbeleid in het gebied van de Getes.

Het Bekkenbestuur constateert dat er in het Getegebied een sterke gedragenheid en dynamiek heerst inzake het Integraal Waterbeleid. Dit ondermeer via initiatieven als het Loket Onderhoud Buitengebied, het Strategisch Project Getestreek en het project Waterlandschap. Het Bekkenbestuur vraagt daarom om voor het volgende Stroomgebiedbeheerplan te overwegen om de waterlichamen in het gebied van de Getes aan te duiden als aandachtsgebied voor het integraal waterbeleid. De plaatselijke stakeholders zijn ook bereid om hiervoor de komende jaren de nodige inspanningen te doen.

Het Bekkenbestuur bedankt de uitvoerders van het strategisch project Getestreek voor hun dynamische aanpak, waardoor meerdere projecten konden worden binnengehaald (waaronder Waterlandschap) voor de regio.

Het Bekkenbestuur bedankt Watering de Grote Gete, Watering de Kleine Gete en Natuurpunt Oost-Brabant voor het constructief overleg dat zij voeren in het kader van de investeringsprojecten polders en wateringen.

Het bekkenbestuur vraagt aan de betrokkenen om het dossier Mene/Grypenveld prioritair te realiseren, nu een knelpuntoverleg het dossier heeft gedeblokkeerd. De bekkenraad vraagt aan het bekkensecretariaat, het strategisch project Getestreek en de betrokken administraties en besturen om te investeren in samenwerking met Wallonië voor dit gebied.

2.3 Thematische acties

2.3.1 Demerdag december 2018: Waterplatform voor de Wijers

De Demerdag is een jaarlijkse bijeenkomst voor iedereen die in het Demerbekken actief is rond integraal waterbeleid. Op de vijfde Demerdag, die plaatsvond in Herkenrode op 14 december 2018, kon op grote belangstelling rekenen. Een honderdtal geïnteresseerden kreeg er toelichting bij de gebiedsgericht aanpak van water in De Wijers.

De Demerdag vormde tegelijk een heropstart van het 'Waterplatform voor De Wijers'. Het in kaart brengen van de ruimtelijke opgaven voor water laat toe om linken te leggen met andere opgaven zoals klimaat of ruimte, maakt de uitdagingen bespreekbaar en bevordert de samenwerking. 's Middags organiseerde het Departement Omgeving dan ook een interactieve kaartensessie over het watersysteem van De Wijers. In de namiddag kregen de deelnemers een rondleiding op het domein Herkenrode, waar de Vlaamse Milieumaatschappij en het Agentschap voor Natuur en Bos enkele jaren geleden het Integraal Project Herkenrode tot uitvoering brachten.

Deze vijfde Demerdag was een organisatie van het bekkensecretariaat van het Demerbekken en het Departement Omgeving, in samenwerking met de provincie Limburg en verschillende Vlaamse administraties (VMM, VLM, ANB).

Als voorzitter van het bekkenbestuur benadrukte gouverneur Herman Reynders het belang van het

integraal waterbeleid. De terugkomst van de uiterst zeldzame grote modderkruiper naar De Wijers illustreert dat de integrale aanpak vruchten afwerpt.

Het bekkensecretariaat gaf toelichting bij de integrale projecten in het Demerbekken en de kwaliteit van de waterlopen in het gebied. Het Departement Omgeving focuste op de rol van watersystemen in gebiedsontwikkeling en verduidelijkte dit aan de hand van het 'Atelier Roosterbeek'.

Thomas Impens van de provincie Limburg presenteerde de geschiedenis en de visie van het project 'De Wijers'. Elvira Jacques van het Agentschap Natuur en Bos gaf een toelichting over de natuur in het gebied. En Karel Stevens van de Vlaamse Landmaatschappij stelde de nieuwe landinrichtingsprojecten in 'De Wijers' voor en lichtte meerdere projectvoorstellen toe, waaronder het project 'Mijn Mangelbeek'.

Tenslotte gaf Wim Dries, als burgemeester van de stad Genk, met volle enthousiasme een presentatie over de innovatieve aanpak van het Genkse lokaal waterbeleid langs de Stiemer.

Toelichtingen zijn beschikbaar op de website van het Demerbekken.

Dagopening - Herman Reynders, Gouverneur Provincie Limburg, voorzitter bekkenbestuur Demerbekken

Integrale Projecten in het Demerbekken - Jan Vanvelk, bekkencoördinator Demerbekken, VMM

De waterkwaliteit in de Wijers - Jeroen Jansen, planningsverantwoordelijke Demerbekken, VMM

De rol van watersystemen in gebiedsontwikkeling en Multifunctioneel Landschap Roosterbeek– Liesl Vanautgaerden, projectmanager Directie Gebiedsontwikkeling, Marthe Reumers en Laurens Vandeneuynde (Departement Omgeving)

Natuur in De Wijers - Thomas Impens, coördinator project Wijers, provincie Limburg, Elvira Jacques, ANB

Landinrichting De Wijers 2018: case 'Mijn Mangelbeek': wat staat er op stapel? - Karel Stevens, VLM

Innovatief lokaal waterbeleid: De Stiemer, the sequel – Wim Dries, burgemeester stad Genk

3 AFBAKENINGEN OVERSTROMINGSGBIEDEN EN OEVERZONES

Er worden geen overstromingsgebieden en geen oeverzones afgebakend in het kader van het WUP 2018.

bijlage 1 Advies Investeringsprogramma's van de waterbeheerders¹

Overeenkomstig de afspraken die hiervoor gemaakt werden binnen de CIW gebeurt de advisering van de investeringsprogramma's (mede) op basis van de informatie die de waterbeheerders hebben aangegeven bij het deel planning in het opvolgingsinstrument ikv de voorbereiding van het WUP.

Voor het advies beoordeelt het bekkenbestuur of (1) de timing voor de uitvoering van de projecten strookt met de doelstellingen, (2) nieuwe acties kaderen binnen de globale visie beschreven in het bekkenspecifieke deel, (3) er specifieke aanbevelingen mbt de uitvoering van projecten en/of werken gegeven kunnen worden vanuit een integrale kijk op het bekken zodat de afstemming met andere waterbeheerders gegarandeerd is.

ADVIES

Het bekkenbestuur van het Demerbekken vraagt aan de waterbeheerder en alle betrokken administraties, besturen en organisaties om in het toekomstig beleid meer rekening te houden met de droogteproblematiek. Meer bepaald kunnen een aan de droogteproblematiek aangepast waterlopenbeheer (minder intensief ruimen en maaien waar dat niet nodig is, zodat het water ter plaatse opgehouden wordt, kan infiltreren en kan zorgen voor een minder droge beekvallei ook in lente en zomer), maatregelen/acties inzake infiltratie en grondwatervoeding, verscherpt toezicht op waterwinning (ook waar die niet zijn aangegeven) de droogteproblematiek verzachten. Het bekkenbestuur vraagt aan de waterbeheerders om te onderzoeken hoe bufferbekkens en wachtbekkens om op een ecologisch aanvaardbare manier kunnen worden ingezet om water te stockeren voor drogere periodes.

Het bekkenbestuur vraagt om, zeker voor die gebieden waar reeds een integraal project werd opgestart en waar de partners in het integraal waterbeleid als extra inspanningen doen, het traject verder te zetten en bijv. niet louter op basis van louter fysicochemische metingen te besluiten dat een gebied niet de goede toestand kan behalen. De bekkenraad merkt echter op dat er voor de biologische gegevens veel minder data aanwezig zijn dan voor de fysico-chemie. Het bekkenbestuur vraagt derhalve om naar de toekomst toe meer te investeren in het meten en monitoren van de biologische parameters van de waterlopen.

¹ Cfr. [Decreet Integraal Waterbeleid artikel 27](#)

Het bekkenbestuur vraagt aan de waterbeheerders om voldoende in te zetten op het bestrijden van exoten in en aan de waterlopen en meer specifiek op het bestrijden van de Japanse duizendknoop.

Het bekkenbestuur van het Demerbekken vraagt de waterbeheerders om bij de opmaak van hun toekomstige investeringsprogramma's rekening te houden met de in het stroomgebiedbeheerplan afgebakende **speerpunt- en aandachtsgebieden** en er voor te zorgen dat de nodige projecten voor het behalen van de goede toestand in deze gebieden op het programma worden geplaatst. Verder geeft het bekkenbestuur nog volgende **gebiedsspecifieke** punten mee:

- DEMER LIMBURG:

Speerpuntgebieden Demer I en zeker de Munsterbeek halen zeer goede cijfers op het vlak van de fysico-chemie. Toch blijft de biologische score, in verhouding, ondermaats. Om tijdig de goede toestand te halen zijn verbeteringen aan de structuurkwaliteit en oplossen van vismigratieknelpunten primordiaal en dringend. Die verbeteringen mogen gebeuren over de hele loop (en op de zijlopen) van beide waterlichamen- een waterloop is tenslotte een levend systeem, waarvan de verschillende onderdelen met elkaar in verbinding staan, maar zijn nog meer vereist voor het laatste traject van Demer I en Munsterbeek, waar zich de meetplaatsen bevinden.

Het bekkenbestuur vraagt dan ook aan de betrokken waterbeheerders om de nodige inspanningen te doen en aan de andere administraties, betrokken in deze projecten (via het Integraal Project) om hieraan mee te werken. In het kader van het bestek Integraal Waterbeleid in Haspengouw, waarbij VMM middelen inzet om oa. structuurherstelprojecten voor te bereiden als 'klaar voor uitvoering' worden hier enkele projecten voorbereid waaronder structuurherstel op het Vlaams waterlichaam van de Munsterbeek en het opheffen van enkele vismigratieknelpunten. Het Bekkenbestuur vraagt de waterbeheerders hiervoor de nodige middelen voor uitvoering te voorzien. Daarnaast moedigt het Bekkenbestuur het uittekenen van oplossingen van de 5 vismigratieknelpunten op de Demer 1e categorie (van Diest tem Bilzen) door VMM AOW zeer sterk aan en vraagt om op korte termijn over te gaan tot realisaties.

Het Bekkenbestuur feliciteert de stad Genk met haar vernieuwende en actieve aanpak van het integraal waterbeleid voor de Stiemerbeek.

- HERK EN MOMBEEK:

Voor speerpuntgebied Mombeek en aandachtsgebied Herk geldt eveneens dat er nog aan de structuurkwaliteit moet gewerkt worden, met een extra inspanning voor de benedenloop, waar zich de meetplaatsen bevinden. Dit naast de verdere uitbouw van de rioleringsinfrastructuur, die hier nog niet zo ver

staat. De structuurkwaliteit kan ook verder verbeteren door op meer plaatsen over te gaan tot nulbeheer of een minder intensief beheer, zowel op de waterlopen eerste categorie als op de bovenloop en zijlopen. De projecten, voorbereid in het kader van het bestek voor Integraal Waterbeleid in Haspengouw, geven hier al een concrete aanzet tot verbetering van de structuurkwaliteit. Het Bekkenbestuur vraagt aan de waterbeheerders om voor de uitvoering van deze projecten de nodige middelen te voorzien.

Het gebied van Herk en Mombeek blijkt zeer droogtegevoelig te zijn. Dit blijkt uit waarnemingen van de stand van de waterlopen in de droge zomers van 2017 en 2018. Ook de achteruitgang van de waterkwaliteit op bepaalde plaatsen houdt hiermee vermoedelijk verband: als rioleringswater minder verdund wordt door zuiver beekwater, is de invloed van het rioleringswater uiteraard groter.

Het Bekkenbestuur vraagt om in het kader van het Droogterapport dit gebied zeker onder de loep te nemen. Het vraagt ook om het ruimingsbeheer in dit gebied gericht te extensiveren om de waterloop beter aan te passen aan de droogteproblematiek en tegelijk kansen te geven voor ecologisch herstel.

- ZWARTE BEEK:

Op de Zwarte Beek werd recent een groot structuurherstelproject uitgevoerd in de bocht van Laren en Schurfert. De eerste resultaten geven hoop dat dit project de goede toestand, op het vlak van de biologische parameters, dichterbij zal brengen. Het waterlichaam van de Zwarte Beek biedt nog meer mogelijkheden inzake structuurherstel. Het Bekkenbestuur vraagt aan de waterbeheerders om verder in te zetten op structuurherstel waar mogelijk.

Tegelijk werden/worden door de rioolbeheerders relevante stappen gezet om het ongezuiverd huishoudelijk afvalwater uit de Zwarte Beek te houden. De projecten die nog gepland zijn dienen tot uitvoering te worden gebracht. Daarnaast vraagt het Bekkenbestuur om stroomafwaarts het Albertkanaal de ontbrekende meest relevante gemeentelijke rioleringsprojecten op te dragen aan de rioolbeheerders zodanig dat de combinatie 'proper water' en 'goede structuur' de Zwarte Beek naar een goede ecologische toestand brengt.

Het bekkenbestuur vraagt om te onderzoeken of het mogelijk is om in te zetten op een hoger waterdebiet in lente en zomerperiode.

- NOORD-HAGELANDSE BEKEN

Ondanks de minder goede fysicochemische toestand behalen Winge en Begijnenbeek relatief goede resultaten inzake biologie van de waterloop. In 2019 wordt zowel voor Winge als voor Begijnenbeek een Integraal Project opgestart. Tijdens de eerste vergaderingen van het Integraal Project zal, naast het verder uitbouwen van de rioolzuiveringsinfrastructuur, ook worden gefocust op extra mogelijkheden van structuurherstel en het bevorderen van de vismigratie (oa

ter hoogte van de monding van de Winge in de Demer). Het Bekkenbestuur vraagt dan ook aan de betrokken waterbeheerders om de nodige inspanningen te doen en aan de andere administraties, betrokken in deze projecten (via het Integraal Project) om hieraan mee te werken

- VELPE:

Ondanks de achterstand op het vlak van riolering haalt de Velpen relatief goede resultaten inzake biologie van de waterloop. Dit komt ondermeer door het feit dat bepaalde trajecten al gedurende een periode van ongeveer twintig jaar niet of nauwelijks geruimd worden, waardoor de structuurkwaliteit toeneemt. In 2018 werd het Integraal Project Velpen opgestart. Het Bekkenbestuur vraagt dan ook aan de betrokken waterbeheerders om de nodige inspanningen te doen en aan de andere administraties, betrokken in deze projecten (via het Integraal Project) om hieraan mee te werken. Hierbij denken we bijv. aan het oplossen van het vismigratieknelpunt ter hoogte van de Arnoutsmolen en aan de monding van de Velpen en aan structuurherstel ter hoogte van het GOG Hoeleden en op de recent verworven gronden van ANB aan de Velpen.

- SCHULENSBROEK EN WEBBEKOMSBROEK:

Recent werd het Life Delta project voor het Schulensbroek en Webbekomsbroek goedgekeurd. Hierbij worden met Europese cofinanciering maatregelen uitgetekend die de waterbergingscapaciteit niet in gedrang brengt, de 'natte natuurwaarden' van dit gebied versterken en het recreatieve medegebruik hier mogelijk maken. Het Bekkenbestuur moedigt deze maatregelen aan en vraagt aan de initiatiefnemers om een breed draagvlak te vinden bij alle actoren vooraleer over te gaan tot uitvoering van de maatregelen.

Het bekkenbestuur vraagt om te onderzoeken in hoeverre het binnenbekken van het Schulensbroek / het Schulensmeer kan ingezet worden om water te stockeren voor drogere periodes. De bekkenraad is zich bewust van de belangrijke functie die het Schulensmeer vervult bij overstromingen en vraagt zeker niet om die functie te hypothekeren, maar wel te onderzoeken of het Schulensmeer ook zou kunnen ingezet worden bij droogte (door meer water te stockeren en dit bij droogte begeleid ter beschikking te stellen van landbouwers). Dit zou eventueel ook mogelijkheden kunnen geven van win-wins met de natuurdoelstellingen in het gebied (waar ook het project Delta Life loopt). Uiteraard dienen dan ook andere voorwaarden te worden vervuld, zoals het ontbreken van een blauwalgenprobleem in de zomer, hetgeen door de geplande maatregelen van vernatuurlijking van het meer en door de verbeterende waterkwaliteit kan worden gerealiseerd.

- DE WIJERS:

De nieuwe landinrichtingsplannen voor de Wijers werden goedgekeurd en opgestart. En in het kader van het Waterplatform van de Wijers werd door het departement omgeving een studie Watermapping opgestart. Het Bekkenbestuur vraagt om bij uitwerking van deze plannen voldoende en op een integrale manier rekening te houden met de diverse wateraspecten in en rond de Wijers: waterkwaliteit, waterbeleving, wateroverlast, watergevoelige natuurwaarden,

Voor de Mangelbeek vraagt het bekkenbestuur om, in aansluiting op de ecohydrologische studie van de Mangelbeek, te voorzien in mogelijkheden van structuurherstel van deze waterloop.

Het bekkenbestuur vraagt aan de verantwoordelijke instanties om te onderzoeken in hoeverre het mijnverzakkingswater kan gebruikt worden om in de toekomst de effecten van droogte, zowel voor natuur als landbouw, te milderen. Deze problematiek mag zeker niet ontbreken in de bestaande studies van Waterplatform de Wijers en het Droogteonderzoek van de provincie Limburg.

- DE DRIE BEKEN:

De bodemsanering van de Winterbeek werd opgestart in 2017 en loopt tot 2021. Het bekkenbestuur juicht deze concrete realisaties (en de samenwerking tussen diverse actoren) zeer sterk toe en vraagt deze positieve dynamiek vol te houden tot heel de Winterbeek gesaneerd is. Bij uitvoering van de werken dient voldoende te worden gecommuniceerd (planning werken, verantwoording werken, ...) naar de eigenaars en gebruikers van de gronden toe zodat de middelen die de Vlaamse overheid hier inzet ook maatschappelijk worden geapprecieerd.

Tegelijk juicht het Bekkenbestuur de realisatie van enkele rioleringswerken toe die de vuilvracht uit de vallei houden. Het Bekkenbestuur vraagt echter om ook concreet werk te maken van de aansluitende opgedragen rioleringswerken zodanig dat de verzamelde vuilvracht effectief wordt afgevoerd naar de RWZI te Diest en na uitvoering van de werken niet via enkele puntlozingen in de waterlopen terecht komen.

Het bekkenbestuur vraagt aan de betrokken instanties de mogelijkheid te onderzoeken om een evaluatie te voorzien van de waterkwaliteit en de relatie met

de vergunde lozingen bij afronding van de werken aan de Winterbeek.

- DEMERVALLEI:

In de Demervallei tussen Diest en Werchter worden, na jaren van studiewerk, de eerste concrete realisaties van het Sigmaproject Demervallei uitgevoerd worden. Het Bekkenbestuur feliciteert alle partners in de dit project, in eerste instantie de Vlaamse Waterweg en ANB, maar evenzeer de provincie Vlaams-Brabant, Regionaal Landschap Noord-Hageland en de Demergemeenten voor de realisaties, de goede samenwerking en de sterke projectdynamiek en moedigt hen aan om deze inspanning de komende jaren vol te houden.

Het bekkenbestuur vraagt zich af of er geen mogelijkheid bestaat om te voorzien in meer duiding ter plaatse (bijv. infopanelen bij de Demerpoorten, aangesloten meanders), die bijv. uitleggen waarom de brug in Betekom versierd is met een meandermotief). Mensen blijken heel gecharmeerd te zijn door het initiatief, maar zijn niet altijd op de hoogte van de visie die er achter ligt.

- GETES-MELSTERBEEK:

In de valleien van Getes werd het Strategisch Project Getestreek opgestart, waarin de Getevallei een primordiale rol speelt. Het is zaak om voor dit gebied zowel een gedragen visie te ontwikkelen op het (integraal) waterbeleid als door concrete realisaties, in samenspraak tussen en samenwerking met de verschillende waterbeheerders en alle betrokken open ruimte actoren. De selectie van het gebied binnen het project water land schap levert de nodige middelen en energie om deze doelstellingen te bereiken. Het Bekkenbestuur staat achter deze inspanningen en vraagt aan alle waterbeheerders en de actoren binnen het gebied om, oa. in het kader van het strategisch project en Waterlandschap te werken aan concrete realisaties en een gedragen visie op het vlak van het integraal waterbeleid in het gebied van de Getes.

Het Bekkenbestuur constateert dat er in het Getegebied een sterkte gedragenheid en dynamiek heerst inzake het Integraal Waterbeleid. Dit ondermeer via initiatieven als het Loket Onderhoud Buitengebied, het Strategisch Project Getestreek en het project Waterlandschap. Het Bekkenbestuur vraagt daarom om voor het volgende Stroomgebiedbeheerplan te overwegen om de waterlichamen in het gebied van de Getes aan te duiden als aandachtsgebied voor het integraal waterbeleid. De plaatselijke stakeholders zijn ook bereid om hiervoor de komende jaren de nodige inspanningen te doen.

Het Bekkenbestuur bedankt de uitvoerders van het strategisch project Getestreek voor hun dynamische aanpak, waardoor meerdere projecten konden worden binnengehaald (waaronder Waterlandschap) voor de regio.

Het Bekkenbestuur bedankt Watering de Grote Gete, Watering de Kleine Gete en Natuurpunt Oost-Brabant voor het constructief overleg dat zij voeren in het kader van de investeringsprojecten polders en wateringen.

Het Bekkenbestuur vraagt aan de betrokkenen om het dossier Mene/Grypenveld prioritair te realiseren, nu een knelpuntoverleg het dossier heeft gedeblokkeerd. De bekkenraad vraagt aan het bekkensecretariaat, het strategisch project Getestreek en de betrokken administraties en besturen om te investeren in samenwerking met Wallonië voor dit gebied.

bijlage 2 Advies Optimalisatieprogramma 2021 - 2025²

Het bekkenbestuur brengt voor het OP 2021-2025 onderstaand advies uit over de investeringsprojecten voor de bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur die zijn opgenomen op het indicatieve gedeelte (incl. projecten buiten programma) van het OP 2021-2025 en over nieuwe projecten gedefinieerd door bijvoorbeeld de VMM, de NV AQUAFIN, het GTO of het bekkenbestuur.

Het bekkenbestuur vraagt aan de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) om bij de selectie van de projecten voor opname in het (op te dragen gedeelte van het) Optimalisatieprogramma (OP) 2021-2025 rekening te houden met de hieronder voorgestelde prioritering. De projecten in Tabel 2 zijn weergegeven in rangorde conform de toegepaste toetsingsmethodiek. Het bekkenbestuur is dus vragende partij om preferentieel de bovenaan gesitueerde projecten te programmeren op het OP.

Tabel 2: prioritaire projecten kort en rangorde advies OP 2021-2025

Project nr.	Projectomschrijving	Gemeente	Zuiveringsgebied	Waterloop	Type project	Raming kostprijs	Milieu impactscore	SPG/AG	Score pragmat. toets	Eindscore
22734	Verbindingsriolering Hezerheiweg	Diest	Diest	Zwarte Beek (Heesbeek)	aansluiting	1.437.200	5	5	0	10
22737	Verbindingsriolering Hees	Diest	Halen	Zwarte Beek (Heesbeek)	aansluiting	693.562	5	5	0	10
23563	Verbindingsriolering Wijnberg en Pals	Aarschot	Rillaar	Demer (Motte)	aansluiting	384.000	5	3	0	8
AQF 10364	Aansluiting (aanpassing) Oudenbos	Aarschot	Rillaar	Demer (Motte)	aansluiting	577.000	5	3	0	8
AQF 8364	Verbindingsriolering Schoonderbeukenweg	Aarschot	Rillaar	Demer (Motte)	aansluiting	392.000	5	3	0	8
23100	Aansluiting Rullekoven	Borgloon	Alken	Herk Mombeek (Kleine Herk St)	aansluiting	2.072.505	3	5	0	8

² Cfr. [Decreet Integraal Waterbeleid artikel 27](#)

				Annabeek)						
22989	Verbindingsriolering Langestraat	Holsbeek	Rotselaar	Winge	aansluiting	546.965	5	3	0	8
22988	Verbindingsriolering Lindestraat, Vekestraat	Holsbeek	Rotselaar	Winge (Grote Leibeek)	aansluiting	602.115	5	3	0	8
22979	Verbindingsriolering Keulestraat fase 2	Tielt-Winge	Tielt - Winge	Demer (Motte)	aansluiting	367.352	5	3	0	8
23337	Collector Houwaart fase 2	Tielt-Winge	Tielt - Winge	Demer (Motte)	aansluiting	1.887.963	5	3	0	8
22946	Verbindingsriolering Struikstraat, Zelliksebaan	Bekkevoort	Bekkevoort	Begijnebeek	aansluiting	2.142.662	3	3	0	6
23005	Verbindingsriolering Kareelbos	Bekkevoort	Diest	Begijnebeek (Vijversloop)	aansluiting	308.023	3	3	0	6
23440	Optimalisatie PS Garenstraat	Heusden-Zolder	Koersel	Zwarte Beek (Halbeek)	optimalisatie	749.063	1	5	0	6
23439	Afkoppeling grachten Singelstraat	Heusden-Zolder	Koersel	Zwarte Beek (Helderbeek)	optimalisatie	418.996	1	5	0	6
21055	Verbindingsriolering Zandrodestraat, Tiensestraat en Dorpsplein	Kortenaken	Kortenaken	Velpe (Walsbeek)	aansluiting	1.666.189	3	3	0	6
22898	Verbindingsriolering Schansstraat Dorpsplein	Kortenaken	Kortenaken	Velpe	aansluiting	820.245	3	3	0	6
21054	Verbindingsriolering Schipbroek	Kortenaken	Kortenaken - Kersbeek-Miskom	Velpe (Spoelbeek)	aansluiting	1.959.754	3	3	0	6
22897	Verbindingsriolering Tiensestraat	Kortenaken	Kortenaken - Kersbeek-Miskom	Velpe	aansluiting	834.563	3	3	0	6
22975	Verbindingsriolering Tiensesteenweg (Binkom)	Lubbeek	Sint-Joris-Winge	Winge (Vosselbeek)	aansluiting	868.804	3	3	0	6

22977	Verbindingsriolering Terkeyen	Lubbeek	Sint-Joris-Winge	Winge (Rozemarijnbeek)	aansluiting	820.068	3	3	0	6
23217	Verbindingsriolering Binkomstraat	Tielt-Winge	Bekkevoort	Winge (Wingebeek)	aansluiting	370.386	3	3	0	6
22816	Verbindingsriolering Kraasbeek	Tielt-Winge	Sint-Joris-Winge	Winge (zijloop Wingebeek)	aansluiting	898.267	3	3	0	6
20501	Collector Roelbeek (Linter) of KWZI	Linter	Geetbets	Gete (Roelbeek)	aansluiting	3.251.398	1	0	5	6
AQF 12172	Optimalisatie Elisabethlaan	Aarschot	Aarschot	Demer	optimalisatie	3.211.000	1	3	0	4
22118	Aansluiting Tiensestraat	Zoutleeuw	Zoutleeuw	Kleine Gete	aansluiting	1.436.294	3	0	0	3
23442	Optimalisatie OS en toevoerleiding RWZI Kermt	Hasselt	Kermt	Demer	optimalisatie	426.984	1	0	0	1
23284	Afkoppeling kazernes (Neerhespen)	Linter	Linter - Overhespen	Kleine Gete	optimalisatie	359.801	1	0	0	1
AQF 8103	Diestersteenweg fase 3	Sint-Truiden	Sint-Truiden	Melsterbeek	renovatie	3.663.000	1	0	0	1

Prioritaire projectenlijst

Hieronder wordt een verantwoording gegeven voor de projecten met score 10, 8 en 6 (3 beste scores):

- VERBINDINGSRIOLERING HEZERHEIWEG DIEST EN VERBINDINGSRIOLERING HEES DIEST

Deze projecten sluiten een grote vuilvracht aan op het rioleringsstelsel dat normaliter in de Heesbeek terecht komt. De Heesbeek stroomt verder afwaarts doorheen de beschermde overstromingsgevoelige natuurwaarden van het Webbekoms en Diesters Broek vooraleer het in de Zwarte Beek (speerpuntgebied) uitmondt. De monding ligt weliswaar stroomafwaarts de meetpunten op de Zwarte Beek maar een uitmondende pluim afvalwater

kan een belemmering betekenen voor vismigratie (Zwarte Beek zal hier als bypass fungeren voor het vismigratieknelpunt thv de Grote Steunbeer).
idem VBR Hezerheiweg

- VERBINDINGSRIOLERING WIJNBORG EN PALS AARSCHOT

Dit project zou een relevante vuilvracht uit de Motte halen (313 IE) wat de Motte sterk zou verbeteren en ten goede zou komen van de afwaarts gelegen overstromingsgevoelige en beschermde natuurwaarden thv Schoonhoven en de Demervallei. Dit project is gelegen langsheen een zijloop van de SigmaDemer (aandachtsgebied). De eigenlijke impact op de Demer zal uiteraard beperkter zijn. Het gemeentelijk aandeel voor het verzamelen van de vuilvracht vormt geen probleem.

- AANSLUITING OUDENBOS (AANPASSING) AARSCHOT

Dit project zou een relevante vuilvracht uit de Motte halen (285 IE) wat de Motte sterk zou verbeteren en ten goede zou komen van de afwaarts gelegen overstromingsgevoelige en beschermde natuurwaarden thv Schoonhoven en de Demervallei. Dit project is gelegen langsheen een zijloop van de SigmaDemer (aandachtsgebied). De eigenlijke impact op de Demer zal uiteraard beperkter zijn. Het gemeentelijk aandeel voor het verzamelen van de vuilvracht vormt geen probleem.

- VERBINDINGSRIOLERING SCHOONDERBEUKENWEG AARSCHOT

Dit project zou een relevante vuilvracht uit de Motte halen (328 IE) wat de Motte sterk zou verbeteren en ten goede zou komen van de afwaarts gelegen overstromingsgevoelige en beschermde natuurwaarden thv Schoonhoven en de Demervallei. Dit project is gelegen langsheen een zijloop van de SigmaDemer (aandachtsgebied). De eigenlijke impact op de Demer zal uiteraard beperkter zijn. Het gemeentelijk aandeel voor het verzamelen van de vuilvracht vormt geen probleem.

- AANSLUITING RULLEKOVEN BORGLOON

Dit project sluit een aanzienlijke vuilvracht aan op de RWZI van Alken. De huizen staan momenteel op de scheidingslijn tussen het afstroomgebied van de Kleine Herk (aandachtsgebied) en de Sint-Annabeek (Mombeek; speerpuntgebied). In de Sint Annabeek zijn er mogelijkheden voor herintroductie

van de rivierdonderpad in kader van het soortenbeschermingsplan.

- VERBINDINGSRIOLERING LANGESTRAAT HOLSBEEK

Dit project zou een aanzienlijke vuilvracht aansluiten die nagenoeg rechtstreeks naar de Winge thv beschermde en overstromingsgevoelige natuurwaarden stroomt. Er zijn echter voorwaarden aan dit bovengemeentelijk project verbonden: het gemeentelijk aandeel en de gegarandeerde afwatering in het stelsel verder stroomafwaarts.

- VERBINDINGSRIOLERING LINDESTRAAT, VEKESTRAAT HOLSBEEK

Dit project zou een relevante vuilvracht aansluiten op het stelsel dat momenteel tot zeer hoge fosforwaarden in de Grote Leibeek leidt. De Grote Leibeek komt verder stroomafwaarts (doorheen beschermde overstromingsgevoelige natuurwaarden) uit in de Winge (aandachtsgebied) opwaarts de monitoringsmeetpunten. De gemeente Holsbeek dient echter het gemeentelijk aandeel mee aan te sluiten. Daarnaast dient de afwaartse afwatering in het stelsel te worden gegarandeerd (mogelijke overstortwerking thv E314).

- VERBINDINGSRIOLERING KEULESTRAAT FASE 2 TIELT-WINGE

Dit project sluit een relevante vuilvracht aan op de RWZI van Tielt-Winge. Deze vuilvracht komt momenteel rechtstreeks terecht in de beschermde natuurwaarden van het Walenbos. Dit project is gelegen langsheen een zijloop van de SigmaDemer (aandachtsgebied). De eigenlijke impact op de Demer zal uiteraard beperkter zijn.

- COLLECTOR HOUWAART FASE 2 TIELT-WINGE

Dit project sluit een aanzienlijke vuilvracht aan op de RWZI van Tielt-Winge. Deze vuilvracht komt momenteel rechtstreeks terecht in de beschermde natuurwaarden van het Walenbos. De uitvoering van het project is afhankelijk van de uitvoering van de afwaartse collector Houwaart fase 1. Dit project is gelegen langsheen een zijloop van de SigmaDemer (aandachtsgebied). De eigenlijke impact op de Demer zal uiteraard beperkter zijn.

- VERBINDINGSRIOLERING STRUIKSTRAAT, ZELLIKSEBAAN BEKKEVOORT

Dit project zou een (eerder beperkte) vuilvracht aansluiten op de toekomstig geplande RWZI van Bekkevoort. Deze vuilvracht komt nu voor een deel terecht in de Begijnebeek (aandachtsgebied). Struikstraat en Zelliksebaan is een lang traject waardoor de kostprijs per IE wel hoger ligt.

- VERBINDINGSRIOLERING KAREELBOS BEKKEVOORT

Dit project sluit een relevante vuilvracht aan op het stelsel die momenteel in de Vijversloop (en zo in aandachtsgebied Begijnebeek) terecht komt. Samen met de reeds aangesloten vuilvracht van het centrum van Bekkevoort zal dit de Begijnebeek een stap vooruit zetten op vlak van waterkwaliteit.

- OPTIMALISATIE PS GARENSTRAAT HEUSDEN-ZOLDER

Dit project zal de overstort aan het pompstation dat nu in de Halbeek terecht komt minimaliseren. De Halbeek stroomt verder afwaarts naar speerpuntgebied van de Zwarte Beek. Het overstort is momenteel echter niet bemeten zodat de impact niet eenduidig gekend is.

- AFKOPPELING GRACHTEN SINGELSTRAAT HEUSDEN-ZOLDER

Dit project zal grachten uit het mijnverzakkingsgebied afkoppelen van het rioleringsstelsel en zo de overstortwerking verder beperken. Tegelijkertijd zal de RWZI van Koersel hierdoor minder verdund worden wat een meer efficiënte zuivering betekent.

- VERBINDINGSRIOLERING ZANDRODESTRAAT, TIENSESTRAAT EN DORPSPLEIN KORTENAKEN

Dit project sluit een vuilvracht aan die momenteel terecht komt in de Walsbeek. De Walsbeek stroomt verder door naar het Vlaams waterlichaam van de Velpe (aandachtsgebied). Het betreft niet de grootste vuilvracht in Kortenaeken, maar is wel van belang aangezien een deel nagenoeg direct in de Walsbeek terecht komt.

- VERBINDINGSRIOLERING SCHANSSTRAAT DORPSPLEIN KORTENAKEN

Dit project zou de vuilvracht in een groot deel van het centrum van Kortenaeken op een kostenefficiënte manier verzamelen. Deze vuilvracht loost momenteel via een gemend systeem rechtstreeks in de Velpe (aandachtsgebied) in het centrum. Het gemeentelijk aandeel is echter een

randvoorwaarde bij dit project.

- VERBINDINGSRIOLERING SCHIPBROEK KORTENAKEN

Dit project sluit een vuilvracht aan die momenteel in baangrachten terecht komt in de Spoelbeek (zijloop van aandachtsgebied Velve). Aangezien het een aanzienlijke vuilvracht is, wordt het belang van dit project onderstreept.

- VERBINDINGSRIOLERING TIENSESTRAAT KORTENAKEN

Dit project sluit de vuilvracht aan op de geplande RWZI van Kortenaeken (Miskom). Momenteel komt een groot deel van deze vuilvracht nagenoeg rechtstreeks in het Vlaams waterlichaam van de Velve (aandachtsgebied) terecht. De RWZI zou binnen enkele jaren operationeel zijn. Aansluiting van vuilvracht is hier aangewezen.

- VERBINDINGSRIOLERING TIENSESTEENWEG (BINKOM)

Dit project zou een vuilvracht uit Binkom aansluiten op de RWZI van Sint-Joris-Winge. Deze vuilvracht komt momenteel in hoofdzaak via de Vosselbeek terecht in de Winge (aandachtsgebied). Samenwerking met AWV (momenteel is een studie lopende) voor dit project is hier vermoedelijk noodzakelijk waardoor de timing minder eenduidig vast ligt.

- VERBINDINGSRIOLERING TERKEYEN LUBBEEK

Dit project sluit de vuilvracht in het centrum van Lubbeek aan op de afwaarts geplande collectoren. De vuilvracht komt momenteel nagenoeg rechtstreeks in een bovenloop (Rozemarijnbeek) van de Winge (aandachtsgebied) terecht.

- VERBINDINGSRIOLERING BINKOMSTRAAT TIELT-WINGE

Dit project sluit de vuilvracht in het centrum van Binkom aan op de afwaarts geplande collectoren. De vuilvracht komt momenteel nagenoeg rechtstreeks in een bovenloop van de Wingebeek (Winge, aandachtsgebied) terecht.

- VERBINDINGSRIOLERING KRAASBEEK TIELT-WINGE

Dit project zou een vuilvracht uit "Kraasbeek" aansluiten op de RWZI van Sint-Joris-Winge. Deze vuilvracht komt momenteel in een zijloop van de Wingebeek (aandachtsgebied Winge) terecht. Samenwerking met AWV voor dit project is hier vermoedelijk noodzakelijk waardoor de timing minder eenduidig vast ligt (deel van gewestweg is enkele jaren geleden reeds vernieuwd).

- COLLECTOR ROELBEEK LINTER

- Dit project sluit een vuilvracht uit Heide - Linter aan op de RWZI van Geetbets. Deze grote huishoudelijke vuilvracht komt momenteel in een zijloop van de Gete terecht (Roelbeek). Het bekkenbestuur van het Demerbekken vroeg om dit project op te waarderen via pragmatische score omdat voor de Getes, die momenteel niet bestempeld zijn als aandachts- of speerpuntgebied, ook een minimum aan rioleringsprojecten opgedragen dienen te worden, zeker gezien de dynamiek, die op dit ogenblik in het gebied is ontstaan op het vlak van integraal waterbeleid via het strategisch project.

Advisering projectvoorstellen RWZI's:

Hieronder worden de projectvoorstellen met bijhorend een advies overlopen:

- **RWZI Houthalen-centrum:** Dit project betekent een suppressering van de regenwaterstraat en bijgevolg een doorvoerverbetering van het afvalwater op de RWZI waardoor de overstortwerking op de Laambeek (aandachtsgebied Mangelbeek) zou geminimaliseerd worden. Raming 1.295.000 euro.

Het Bekkenbestuur adviseert dit project **zeer positief** aangezien het suppresseren van de regenwaterstraat op de RWZI Houthalen-centrum de overstortwerking thv de RWZI op een zijloop van de Laambeek zeer sterk zal reduceren met beperkte middelen. Volgens berekening zouden door reductie van deze vuilvracht de fysisch-chemische kwaliteitsnormen voor de Mangelbeek (aandachtsgebied) worden gehaald. Deze maatregel zou het reeds sterk verbeterde waterleven in de Mangelbeek bijkomend versterken en de impact op het Habitatrichtlijngebied afwaarts de RWZI beperken.

- **RWZI Genk:** De RWZI is recent (2014) uitgebreid. Bijkomende aansluiting van de vuilvracht van Hengelhoef is gepland binnen afzienbare tijd. Dit project betekent een uitbreiding en het verhogen van het influentdebiet omwille van de bijkomende vuilvracht van Hengelhoef en sterk werkende EWOS (sterk verdund influent) met impact op de Stiemer (aandachtsgebied Demer II). Raming 1.395.000 euro.

Het bekkenbestuur adviseert dit project **positief** aangezien het een grote RWZI betreft die sowieso een relevante impact kan hebben op de waterlopen (zowel Stiemer als Demer II). De effectieve impact (van de bijkomende vuilvracht en van het reeds opgedragen optimalisatieproject omtrent

overstorten in heel het rioleringsstelsel) op de toekomstige capaciteit en werking van de RWZI is echter moeilijk in te schatten. Indien verwacht wordt dat de bijkomende vuilvracht onvoldoende verwerkt kan worden (binnen de huidige capaciteit van de RWZI en met de toekomstige verdunnings situatie van RWZI) is een bijkomende uitbreiding zinvol om de impact op Stiemer en aandachtsgebied Demer II te beperken.

- **RWZI Alken:** Dit project betreft een capaciteitsverhoging van de RWZI owv zeer sterke overbelasting en sterk werkende eerstwerkende overstort. Het influent is zeer sterk verdund. Impact op (aandachtsgebied) Herk + Kleine Herk. Raming: 4.110.000 euro.

De RWZI van Alken is sterk overbelast. Belangrijke reden is een zeer sterke verdunning van het influent. Hierdoor wordt de vuilvracht in het zuiveringsgebied niet optimaal gezuiverd en is er een sterke overstortwerking. Dit project kan bijgevolg rechtstreeks en onrechtstreeks een vermindering van de impact op aandachtsgebied van de Herk + Kleine Herk betekenen. Hierdoor adviseert het Bekkenbestuur dit project **positief**. Uitbreiding van de RWZI moet echter onlosmakelijk gepaard gaan met voldoende afkoppeling van hemel-, oppervlakte- en grondwater uit het rioleringsstelsel om te komen tot een duurzame oplossing voor de RWZI.

- **RWZI Zolder:** Dit project omvat een uitbreiding wegens lichte overbelasting en een verwachte aansluiting van extra vuilvracht. Het influent is sterk verdund in de winter owv mijnverzakkingsgebied. Impact op de Laambeek (aandachtsgebied Mangelbeek). Raming: 1.687.000 euro.

De RWZI van Zolder is beperkt overbelast en niet voorzien op de toekomstige bijkomende aansluiting van vuilvracht in het zuiveringsgebied. Dit project betekent bijgevolg (in de toekomst) een vermindering van de impact op het aandachtsgebied van de Mangelbeek. De uitbreiding is echter niet hoogdringend. Net als voor de RWZI van Alken moet tegelijkertijd gekeken worden of er op een kostenefficiënte manier grachtinlaten afgekoppeld kunnen worden uit het stelsel om verdunning in de periodes met hogere grondwaterstanden te beperken. Hierdoor adviseert het Bekkenbestuur dit project **positief maar niet hoogdringend**.

bijlage 3 Advisering TP AQF³

Het ABO bracht in 2018 advies uit bij onderstaande technische plannen van AQUAFIN.

Tabel 3: overzicht adviezen bij TP AQF in 2018

Projectnr.	Projectomschrijving	Gemeente	Datum advies	Advies GTO
21063	Verbindingsriolering Centrum fase 2 Lubbeek	Lubbeek	25/01/2018	Voorwaardelijk gunstig
20717V	Afkoppeling van de grachten in de Torenstraat	Glabbeek	29/03/2018	Voorwaardelijk gunstig
21077B	Verbindingsriolering Jesserenstraat	Borgloon	26/04/2018	Voorwaardelijk gunstig
20452	Verbindingsriolering Huibrechts / Hern Sint-	Hoeselt	31/05/2018	Voorwaardelijk gunstig
22813	Verbindingsriolering Lindestraat	Halen	31/05/2018	Voorwaardelijk gunstig
23101	Verbindingsriolering Bronstraat	Kortesseem	31/05/2018	Voorwaardelijk gunstig
22334	Optimalisatie overstorten collector Stiemer	Genk	27/09/2018	Voorwaardelijk gunstig
20717V	Afkoppelen van de grachten in de Torenstraat	Glabbeek	27/09/2018	Ongunstig
21981	KWZI Kortenen - Kersbeek - Miskom	Kortenen	27/09/2018	Voorwaardelijk gunstig
20380V	Aanleg riolering Zammelenstraat, Sint-Amandstraat & Keipoelstraat	Kortesseem	29/11/2018	Voorwaardelijk gunstig
21508	KWZI Melkwezer	Linter	29/11/2018	?
21971V	Afkoppelen Industrieweg	Herk-de-Stad	29/11/2018	Voorwaardelijk gunstig
23116	Optimalisatie Diestsesteenweg (Demervallei tot Haterbeekstraat)	Aarschot	29/11/2018	Voorwaardelijk gunstig
23282	Collector Kolmont	Tongeren	29/11/2018	Voorwaardelijk gunstig
23113	Optimalisatie Begijnwinning overstort	Tessenderlo	29/11/2018	Ongunstig

³ Cfr. [Decreet Integraal Waterbeleid artikel 27](#)

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1: prioritaire projectenkort en rangorde advies OP 2021-2025	64
Tabel 2: overzicht adviezen bij TP AQF in 2017	73

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: Fysico-chemische toestand/potentieel voor de Vlaamse waterlichamen in het Demerbekken (2014-2016)	5
Figuur 2: Fysico-chemische toestand/potentieel voor de lokale waterlichamen van 1ste orde in het Demerbekken (2014-2016)	6
Figuur 3: Fysico-chemische toestand/potentieel voor de speerpuntgebieden en aandachtsgebieden in het Demerbekken	7

